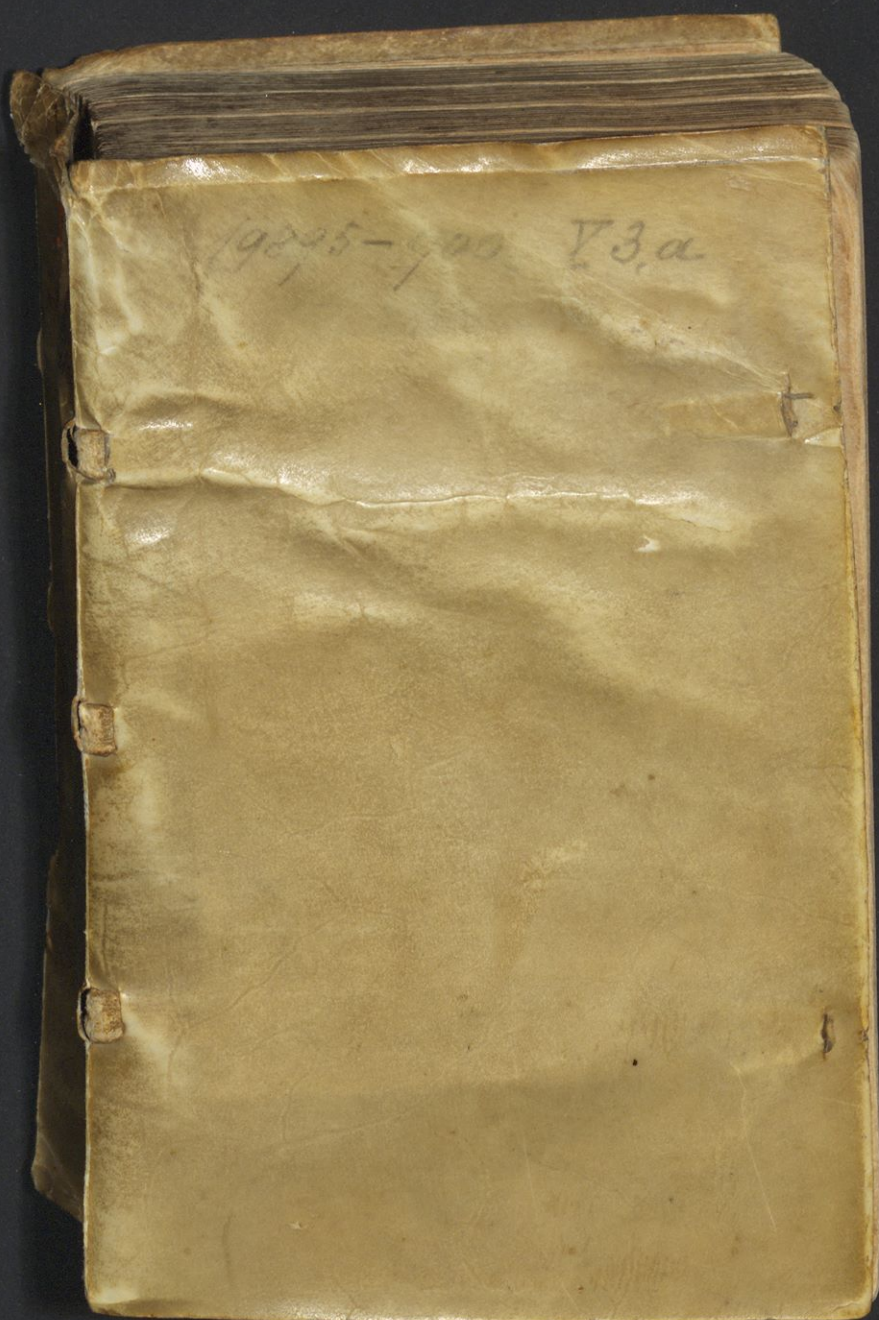
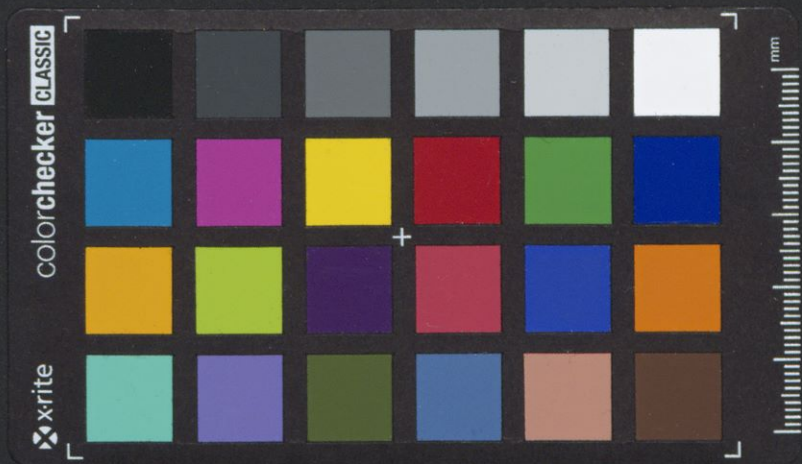

19895 — 900. V. 3. a.

Ex Bibliotheca
Collegii Evangelici,
Aug. Vindel.

L. M. Steinberger Sculp. A. V.

528.

Super hoc libello tres Cardinales In-
:stiti fuerunt. Moronius, Reginaldus
Colas, Contarenus &

Editus primum venetijs in forma 32.

49897

19900

Unica!

BENEFICIUM

Christi.

19897

GOVO
RENYE VELE PRUDNO

od dobrotsinjenja ili dobrote pro-
petoga Isukrista ka
Krstianom.

VTUBINGI

M. D. LXV.

KRSZTIANSKIM

TSTATCZEM.

Bvduch nam yedne Kuiscze od prudneih i ve
che devotih, plne svetoga nauka pred ruke
prišle, akožu ke druge Knige vnaših vrmenih
utsiniene i spravliene, takozu ove: Kih titul ē
od dobro: sinienya ili dobrote propetoga Isukrsta
ka Krstianom. Nam se yest videlo na utiffenie i
prud vass datie nastampu, i prez imena pišca.
nato da vassbude veche nagibalo slovo Bosye tsta-
tie, nego oblašt onoga kiye yest naiprvo iz sve-
toga pišma slosil Talianškim yazikom. Potle pao
ki yest iz Talianškoga u Hrvaczki verno
ištmatšene i obrachene, po Antonu
Dalmatinu i Sztipanu
Ištrianu.

REGULA.

v z y ſ u h ch cz ts ſ yu.
m n o p q r s t u v w x y z.

ID = 97842944
IN = 030004294

OD DO

BRATSINENYA ILI DO.
brote propetoga IŠK TA ka Kristia
nom : Od porodnoga griha, od ne
volie i ubostva Tslovitsa
koga .

KAPITUL I.

ZVETO PISZMO Szalomie
govori, da yesi Gospodin na 50. l. a
Bog tslovika stvoril na po pt. szta
dobu i priliku svoyu, stvo tslovista
riga koliko se pristoyi ktelu tako da ne
bisse podlosan niednomu trpienyu: i ko
liko se pristoyi na dusi, stvoriga pra
vadna, istinna, bogolyubna, milostiva,
i sveta . Da pokle bi prelasschen i pre
mosen skrozi poselinye znanya, yal e
od Yablka od Boga prepovedana, tud
ye zgubi ono podobstvo i priliku Bos
yu, i prilisan posta Bessiam, i Diavlu
kiga bisse prehinil. Toga radi, koliko
se pristoyi na dusi postalye neprava

ki pred
grihom i
potle .

A ij dan,

KAP. I.

dan, lasacz, nemilostiv, nebogolyuban
i nepriatel Bosyi . Kolikoſie paki natelu
priſtoi, poſtalye betesan i bolezni, to
yeſt podloſan vſakomu trplienyu, pod-
loſan tiſſucha nevoliã, vſakoyakoi ſko-
di, zabavi, neſrichi i betegu, ne liſto
podoban, nego oſſche mañſi i niſi od
zvirine .

I tako, akobi naſſi prvi Otczi bili Bo-
gu poſluſſni, oſtavili bi nam bili zaſo-
bom kako yedno blago otataſko ko di-
dichẽ i odleku priſtoi, ñih pravadnoſt
i ſvetoſt : A tako buduch nepoſluſſni
Bogu, oſtavili nam ſu miſto didine, ñih
nepravadnoſt, nebogolyubnoſt, ſrd
ſuprot Bogu, potaput da yeſt nezmo-
ſno da biſmo mogli znauſu mochu Bo-
ga lyubiti i ſloſitiſe zvolyu ñegovu, pa-
tſe yeſmo nepriateli ñegovi kako ono-
mu, ki yeſt pravi ſudacz ki grihe naſſe
kaſtiga, i nemoremoſe nigdar ufati na
miſto ñegovu .

Inſumma, ova naſſa natura ſkroz A-
damov

damov grih vsa se yesit skvarila, i kako
 no prvo bisse visha i plemeniteya ota
 vsih stvari, takoye postala nisa i podlo
 sna vsim stvaram, slusabnicza Diavlia,
 griha i smrti, i osuyena vmuke paklene:
 Razumse stavshima zgubi, tereše zatse
 govoriti dobro zlo, a zlo dobro: stima
 yuchise ona koyasu kriva i hinbena za
 pravadna, i pravadna kriva. Prorok pa Psal. 114.
 ki promislilayuchi ove ritsi govori: Da Psal. 14.
 yesit vsaki tslovik lasacz, i niga kibi do
 bro tsinil: vladayuch Diaval mirno svo
 yu polatsu kako tvrdo orusan, to yesit o
 vi svit, koga yesit on poglaviczza post
 tal i Gosspodin.

Ni yazika kibi mogal tishuchi del na
 se nevolie i uboshtva izrechi, zats bu
 duch mi od Boga stvoreni snega vlash
 chimi rukami: zgubilissimo onu Bosas
 tvenu podobu, i postalissimo Diavlu po
 dobní, negove nature, i yedini snim
 skupa, hotiyuchi vse to isa on hoche,
 odpovidayuchise vsim ka nemu nishu
 ugodna.

A in

I bu

KAP. I.

I buduch mu mi tako dani za plen
ili za robe, yednomu takovomu netsis-
tomu Duhu, nenahodishe tako velik i
grozovit grih, naki vsaki od nas ni na-
gnut i pripravan stvoritiga, kadabiga
milost Bosya ne drsala i branila. Ovo
pogubljenje pravdnosti, i ova nagiba
i pripravna volia kavsiakoi nepravdnos-
ti i zlobi, imenuyeshe porodni grih,
ki yesmo donesli i prieli iz materine us-
trobe, i vazdaga snami nosimo, rode-
chishe Szinove srda: I imel ye zatserak
od nasisih prvih roditel, tere yeshtuzrok,
i vrutak vsih grihov, i vsake neprava-
dnosti i netsistoche ke tsinimo, od kih
ako hochemo biti prosti tere osloboye-
ni, i vaspetshe vnuti na onu prvu tsisa-
tochu i dobiti opet podobu Bosyu, po-
trishno yesht, da naiprvo grihe, nevolie i
uboshtvo nasishe spoznamo.

Lipa pri-
lika.

Zatsto kako nigdar niedan neisfche
likara ako prvo nespozna da yesht bete-
san, ni nezna plemenitu zadovolnost
likara

KAP. I.

4

likarove messirie, ni dlga koga ima su
prot likaru: ako nezna da nega beteg ē
okusen, tsemeran i smrtni: tako niedan
nezna ISKTA yedinoga likara duff nas
siti ako nezna da yesit duffa negova be
tesna, i nemore poznati plemenitu zas
dovolnost Isukristovu, ni dlsnu hvalu
ku muye dusan ako neznide u spozna
nye svoih grozovitih grihov, i betega
kushnoga i smrtnoga, koga imamo skro
zi nasse prve roditelie.

KAP. II.

Bogye dal zapovedi ili zakone zato, da spo
znayesi grihe i despperavstie, i nemoguche
ste pravadni utsiniti ni spasiti znasimi de
li: Dabi smosse kmilosti Bosyoi utekli, i
kpravadnosti vere.

Zato kadaye nass Gospodin Bog
skrozi nega nesimernu dobrotu i
milost hotel poslati svoga yedinoroye
noga Szina na odrissenie ubozih sinov
Adamovih, i znayuchi da yesit potre
bno prvo stvoritie inautsiti da spozna

A iiii yu

KAP. II.

yu svoje grihe i nevolie. Izabralye A-
braama vtsigovom simenu ē obechal
blagosloviti vse Narode, i priel ē za-
svoi vlastchi plk negov rod, komu po-
kleše bisse delil iz Yeyupta: i osloboyen
od Faraunove tefske slusbe dalmu ye
zakon po rukah Moisseovih koī prepo-
veda i krati poselinye, ter zapovida da
Boga lyubimo sa vsim srezem, sa vsu
dusu, sa vsu mochu, tako da vse nasse
ufanie bude Vboga postavlieno: Dase
mo gotovi sivot nass ostaviti i zgubiti
za voliu Boga nasslega, i trpeti vsaku mu-
ku na udih nassih, ostaviti i zgubiti vsa
ko nasse dobro i blago, i potstenie radi
tsasti Boga nasslega, odlutsivsi prvo us-
mriti, nego utsiniti kugodi malishnu ris-
ka nebi ugodna bila Bogu nassemu, tsis-
nechi vsa ova sa vsakim veselyem i
pripravnim srezem.

Kiē nass
blisni.

Zakon oshe zapovida, da nasslega
blisnega imamo lyubiti kako sami sebe
Blisni razumishe vsakoga plemena lyu-
di,

di, tako priateli kako nepriateli: hoche
dassu pripravlieni utsiniti vsakomu ono
tša seliemo dabisse nam utsinilo, i lyubia
ti vse ritsi nassega blisnega, kako nasse
vlastiche.

Tslovik tada kad vaoyi sveti zakon
glieda kako vyedno tsisto Zrczalo, br
zo spozna svoi beteg i nemoch, da ne
more podlosan i poslusan biti zapovia
da ili zakonō Bosyim, i dati dlsnu tsast
i lyubav stvoritelyu svomu.

Zato prvi oficij ili izrutsenie, ko za
kon daye, ovi yesit: Da tsini grih spo
znati, kako Sti Paval govori Rim. na 3.
i vdrugom mestu govori. Ya nisam
griha spoznal, nego po zakonu.

Prvi ofi
cij zapo
vedi Boy
ye ili za
kona.

Rim. 3.7.

Drugi oficij zakona ē, da tsini grih
naveche mnosati: Yere buduch mi od
lutseni od posluha Bosyega, i sluge dia
vli utsineni i plni vsakih zlochudnih plo
dov, i poselinya, nemoremo trpeti da
nam Bog prepoveda i krati poselinye,
ko toliko na veche gre i rasste, koliko

Drugi ofi
cij.

A v veche

KAP. II.

veche yest prepovedano . Zato svetí
Paval govori , da priko mire pride griš
šechi grih, kako on sam govori , mrtav
bisse , razumei grih ; ali prišatst zakon
uškršnu i narašte .

*Treti ofi-
cij.* Treti Oficij zakoná ē, da odkriva i
otsituye šrd i šud Bosyt: Koyi smrtiom
priti i zmuku vetsnu onim ki neobslus
suyu naplne švršino zakon negov, yere
šveto pišmo govori : Proklet ē ki štas
Devt. 27. novito neobslusi vsaka , ka godišu zas
pišana u knigah zakona , zatsto Š. Pa
val govori da zakon ē slusbenik smrti
ti (to yest da smrtiom slusi, tereyu des
li) i šrd tsini . Kadaye paki zakon grih
odkril i otsitoval , i tsinil yest grih obiz
lovati i narašti , i pokazalye gniv i šrd
Bosyi, da smrtiom priti .

*Tsetrti ofi-
cij.* Tsetrti oficij tsini grozovito štrasli
va tslovika , kiye vdesperaczion prišal
i hotelbi zadovolno zakonu utsiniti . A
2. Kor. 2. li vidi istiano da po niedni put nemore
i nemoguch, šrdise na Boga, i nebi hos
tel

KAP. II.

6

tel dabi Bog bil, boyechisse kassigan bi-
ti i lyuto od nega mutsen, kako Šti Pa-
val pišše, da mudrost plena, yešit nepri-
yatel Bosyi, zatsto ni podlosna zakonu
Bosyemu, i nemore.

Peti oficij zakona i vlašchi ne išhod
i konacz, yešit veche plemenit, i potri-
ban yešit da tslovika tsini potribno ka le
sukristu utechiše. Kakono prestrasseni
Evrei posiljeni bihu Moiseya prositi
govorechi, negovori nam Gospodin, išhod 20.
nego ti nā govori da ne umremo, i po-
slušni hochemo biti i vsaka utsiniti. I
odvecha Gospodin, vele dobrostu go-
vorili: I zadrugo nišu pohvaleni nego
zato dašu prosili yednoga srednika ili
odvetnika meyu nimi i meyu Bogom,
koi srednik biše Moisei ki zlamenuye
ISKTA, ki imiaše biti odvetnik i sres-
dnik meitslovikom i Bogom: I zato res-
tse Bog Moiseyu yavitiťm hochu Pro-
roka izposredu njih bratov tebi podo-
bna, i polositi hochu besidu moyu va-
uista

Peti ofe-
cij zakona
na.

Rim. 8.
Rim. 10.
išhod 20.

Devt. 18.

KAP. III.

usta njegova, i govoritijm hoche vse ri-
tsi koyemu ya zapovim, i kassigati ho-
chu vsakoga ki nebude poslusan ritsa
moyim, koye on bude govoril va ime
moye.

KAP. III.

Da prosshchenie grihov, i pravadnot voren-
ye: I vsako nasse spassenye od Iskhrista iss-
haya.

Kol. 3.

Dian. 4.

BUduch nass Gospodin Bog onoga
velikoga Proroka poslal, koga nam
bisse obechal: A to yest svoga prvoros-
yenoga Szina, da nass oslobodi od pro-
kletstva zakona, i smiri znassim Bogō,
i da zadovolnu i pripravnu utsini volyu
nassu kdobrim delom: Szczelivsi slo-
bodnu volyu: i povrati nam onu bosass-
tvenu podobu ku yesmo zgubili skro-
zi uzrok ili grih nassih prvih roditeli: I
zniauchi mi, da pod nebō ni dano drugo
ime tslovikom, vakō bisse mogli spassis-
ti, razvi va Iskhristovom imenu: Tes-
czimo knemu skoraki sive vere pod
krilo

KAP. III.

7

krilo njegovo, ki nas zove vapiyuchi.
Pridite kamni vsi ki se trudite i obloseni Math. 11.
yeste, ya vas hochu spokoiti.

Ko utissenie, ka radost na ovom svia-
tu more se pripodobiti onoi, onoga ki
se chuti i vidi oblosen zneustrplivu tess
kochu svoih grihov, slisayuch tako sla-
tke i priaznive beside sina Bosyega, ki
mutako dobrovolno obetuye spokoiti
ga i osloboditi od takova tetska brime-
na? Ali vse vatom stoi, da sprave spo-
znamo beteg i ubosivo nasse, yere ne-
zna i nechuti tsto yest dobro, on ki ne-
zna tsto yest zlo.

I zato govori Isukrist, akoye ki sedā Ivan 7:
pridi kamni i pi, kako dabi hotil rechi,
akose islovik nespozna za grishnika, i a-
ko ni pravde sayā, nemore okusiti ni zna-
ti kolikoye sladak ovi nass Isukrist, kolik-
oye slatko i ugodno misliti, i govoriti
od nega i nassidovati nega psveti sitak.

Zato ako spoznamo nemoch nassu
skrozi oficij zakona: Evo sveti Ivan
Krstitel

KAP. III.

Ivan 1. Kristitel nam spristom kase dobrotliva
likara govorech. Evo yesit Yañacz Bo-
syi ki vazimlie grihe svita, koi govoru,
Gal. 3. odrisla nass od tefskoga yarma zakona,
odnimlyuchi i pogublayuchi prokletstvo
ñegovo, strassni prites, litsechi vse nas-
se betege ponavliayuchi slobodnu vo-
Ivan 8. lyu, povrachayuchi nass uprvu tsistochu
i pobolssayuchi vnass podobu Bosyu:
Zats kako sveti Paval govori, kako po
Adamu vsi umiramo, tako po Isukristu
vsi yesimo osiveli.

Neveruimo dabi od veche kriposti i
v. Kor. 15. mochi bil Adamov grih, ki yesimo po
didini imeli, nego pravicza Isukristova
koye yesimo po veri didichi. Viasse
dabisse bil tslovik mogal tusiti, da prez
vlasshega svoga uzroka i krivine yesit
zatset i royen ugrihu, vnepravadnosti
svoih roditeli skrozi kin smrt vladasse
va vsih lyudeh: ali sada odneta yesit vsa
ka tusba pokle yesit onim istim natsinō
prez nassega uzroka i dostoyastva pris-
sta

Isla knam pravicza Isukristova i sivot
vetsni skrozi Isukrista, i po nemye smrt
pogubljena i ubiena. Zato Š. Paval tsi
ni yedno lipo govorenje, ko hochu ov
di podpisati.

Zats kako yest grih skrozi yednoga
tslovika vlizal va ovi svit, i skrozi grih *Rim. 5.*
smrt, i takoshe vsim lyudem prigoda
smrt, zatsto vsi sagrifsisse, i vladal yest
grih na svitu dari do zakona: ali grih ni
nameñen nebuduch zakona, patse vla
dala yest smrt od Adama do Moiseya
va onih ofiche ki nebihi sagrifsili kako
Adam, ki yest prilika priduchega: ali ne
kakono grih, yest tako dar: Yere ako
radi griha yednoga (razumei Adama)
vnozi umrissi, vele veche milost Bosya,
i dar ki iz milosti iskhodi, ku imamo od
yedinoga tslovika ISKTA, obilovala ē
va mnozih, a ne kako skrozi yedinoga,
ki bisse sagrifsil, pride smrt, tako i dar:
zats osuyenie od yednoga griha pride
na osud: Ali dar pride od vnozih gri
hov

KAP. III.

hov na spašenie . Zatsto ako radi grí-
hov yednoga tslovika vladala yest smrt
škrozi yednoga , vele veche oni ki pri-
imlyu obilnost milosti i dara pravice
škrozi sivot , vladati hote škrozi samos-
ga IŠKTA . Zato kako škrozi grih yed-
noga razplodilo se yest zlo po vsih
lyudeh na nih oslyenie , tako škrozi pra-
vadosť yednoga plodiše i razliva do-
bro meyu vsimi lyudi kšpašenyu sivo-
ta . Zatsto kako škroz neposluh yed-
noga tslovika vnozi su postali grishni-
czy , tako škrozi posluh yednoga vno-
zi yestu pravadni stvoreni . Zakon ē
paki usredu stupil da grih obiloval bu-
de , i ondi kadi yest grih obiloval , vele
veche yest obilovala Milost , da kako ē
grih vladal va smrti , takoye da i milost
vladala bude škrozi praviczu daruyuch
sivot vetsni po IŠKTU .

Po ovih besidah Š. Pavla otsito zna-
mo ono tsaye zgora retseno , to yest , da
zakon yest bil dan , daše grih odkrie i
pozna

pozna, i poli toga znamo da grih ni mo-
chnei od pravadnosti Isukristove, sku-
yeshmo pravadni stvoreni poli Boga.

Zatsto kakoye Isukrist mochnei od
Adama, tako yest pravadnost ili prava-
da Isukristova veche yaka i mochna ne-
go Adamov grih: I ako yest grih A-
damov zadovoljan bil utsiniti nas grih-
nike i Szinove srda prez niedne nasse
stvorene krivine i uzroka, vele veche
hoche biti zadovolna pravica Isukrist-
ova stvoriti nas pravadne i sinove mi-
losti prez niednih nassih dobrih del, kaa
nemogu biti dobra, ako prvo negoye
tsinimo nismo dobri stvoreni i prava-
dni skroz veru, kako i sveti Avgustin
potvrjuje.

Vatom se zna koliko se hine oni ki
radi nikih velikih grihov neufayusse mi-
losti Bosye, mnechi dayim neche od-
pustiti, sakriti i prostiti vsaki nih velik
grih: buduch on yure kastigal va svo-
yem yedinoroyenom sinu vse nasse kri-
v

Velitsass-
tvo griha
nima biti
uzrok bez-
zafania.

B vine

KAP. III.

2. Korin.
12 5.
viſne, vſe naſſe hudobe i nepravadnoſti : I potom oſſche uſinilye yedno obſcheno proſſchenie vſſemu tſlovitsaſko mu narodu, ko uſiva vſſaki ki Evanyeliu veruye, to yeſt on blaſeni novi glaſ, ki ſu Apuſtoli oſitovali po vſſem ſvitu govorechi : Proſimo vaſ za Iſukriſta ſmiriteſe Zbogom, yere onoga ki niſ dar griha nepozna, ſtvoril gaye grih za naſ biti, nato da mi poſtanemo vaſnem pravicza.

12 5.
Ovu neſmernu dobrotu Boſyu, pravo vidil yeſt Iſaia, i piſſe ove preſivete Boſye beſſide, koye vele lipo oſituyu muku naſſega Goſpodina Iſukriſta, i uzrok neye, da upiſimih Apuſtoliſkih ne nahodiſe bolie zapiſana . Kto yeſt veroval . Prodikovanyu naſſemu : Iruka Goſpodna komuye oſitovana ? Yere vzaſſal yeſt kako prut pred negovo oſblitsye, i kako koren iz puſte zemlie, i nima kraſote ni podobe, videliſmoga vpozoru ſvoyem, takov yeſt da ſimo
ga

ga selili, porusen ē, i omrasen od lyudi,
onye tslovik pln bolezan, i nosilye be-
tege nasse, i trpelye bolezni nasse, i vero-
valisimo daye bil rañen i udren, i od
Boga obnevolien, onye rañen radi nez-
pravadnosti nassih, stren radi grihov na-
ssih, onye kassigan za mir nass, i modris-
czami ñegovimi vsi yesimo izlitseni:
kako ovcze zabludismo, i vsaki od nass
po svojem putu obratilshe yesit: i po-
losil yesit Gospodin svrhl ñega nepr-
vadnosti vsih nass, onye tefsko oblose
i pogryen, i nissfarmañe ni odprl usta
svoya: Kako yañacz na melsarniczu ē
priveden, i kako ovcza nima pred o-
nim kiyu strise, tako on ni svoih ust od-
prl.

O veliko nespoznanie i nehvalnost,
omrška rits, ako mi tsinechisse i drse-
chisse Krstitiani, i razumiyuch da yesit sin
Bosyi nasse vazel vse nasse grihe, keye
on vse pomrshil i opral svoyu presvetu
krvyu, dayuchisse za nass na krisu kassia-
B ij gati

KAP. III.

gati: A ništar mañe mnimo i drsimoše
daše hochemo i moremo spašeni i pra-
vadni stvoriti, i došignuti proščenie
grihov naših znašimi deli, kako dabi
zašlusenie, mazda, pravadnost i krv Isu
kristova nato zadošta nebila ako nepriz-
nosimo naše mrške, i okaliame pravda-
nosti zvlášču plenu lyubavu i koristi-
tu, i štišucha taščhinami, zake bišmo i
meli brse proščenie od Boga prošiti
nego plachu, i nepomišlamo na prites-
kim sveti Paval Galatianom priti, ki ka-
da bihu prehiñeni škrozi lašñive prodi-
katse neveruyuchi, dabi pravadno stvo-
renie po veri šamo od sebe zadovolno
bilo, hotečiše pravadni stvoriti ili spa-
šiti oščez zakonom: kim Š. Paval tako
govori: ISKT ništar neprudi vam kiše
pravadni delate zakonom, odpalište od
milosti, yere mi Zduhom po veri tse-
kamo ufanie pravde.

Gal. 5.

Lipa prili
ka za po-

Iako iškanie pravde, i proščenie gri-
hov škrozi obšlusenie zakona, koga
Bog

Bog
na g
nie l
tsem
vada
kon
kimi
gñ, i p
ove
ili za
zako
lišto
šam
rilye
nuche
še šv
Kap.
li na
Ta
drusi
plach
niedn
prošč

Bog biſſe dal ſtoliku ſlavu , i pripravu ^{kazati ne}
 na gori Szionskoi, yeſt yedno zgublie ^{zadovol-}
 nie Iſukrſta i miſoſti negove : Tſto re ^{noſt del}
 tſemo od onih, ki mnidu daſſe hote pra ^{naſih.}
 vadni ſtvoriti poli Boga ſnihovimi za
 koni i obſluſenimi naredbami tſlovitſaſi
 kimiſ da utſine tiſti priliku yedno zdru
 gi, i paki neka ſude: ako Bog neche dati
 ove tſaſti, i ovu ſlavu ſvoim zapovidā
 ili zakonu: a ovi hote dayu da nihovim
 zakonom i naredbā: ova tſaſt ſe daye
 liſto negovu yedinoroyenomu ſinu: on
 ſam ſpoſvetiliſſchē muke ſvoje ſtvo
 rilye zadovolno za vſe naſſe grihe mi
 nuche, ſadaſſne, i burduche, kako pi
 ſſe ſveti Paval ka Evreom na 7. 9. 10.
 Kap. i S. Ivan va ſvoyoi prvoi Episto
 li na 1. 2. Kap.

Tako da vazda kadagodi po veri pri
 drusimo ovo Zadovolno ſtvorenje i
 plachu Iſukrſtovu duſi naſſoi, tada prez
 njednoga dvoyenya uſivamo i imamo
 proſſchenie grihov, i ſkrozi negovu

B iij pravie

KAP. III.

praviczu dobri i pravadni poli Boga postavayemo. Kadi sveti Paval Ksil. govori: Kada b s rekai daye popravadnost i zakona neporotsan i nepokarano siavel, prilaga ofice ktomu govorech, ali onaka misu bila kdobitku drsal sam ye radi EKA za iskodne, patse drsim vsaka za iskodu radi plemichine znanya Isukristova Gospodina moga, za lyubav negovu sudim i drsim vsaka za iskodu, i vsaka imam na mesto gnoischia da listo Isukrista dobim, buduch vam nem nassist, kada nimam moye pravice ka sto i vdelih zakona, nego onu kayest uveri Isukristovoi: Koya pravicza yest dar Bosyi, ya govorim pravicza vere, da budu mogai pritik negovu poznanyu.

O beside dostoine vsakoga stanova i tvrda spomina, ke bi imel vsaki kristianin zapisati vsicze svoye, moleschi Boga damuye tsini svrshno chutiti.

Gliedai kako sveti Paval otsito kase,
da

da kigodi pravo IŠKTA zna, on drsi i
 sudi dela zakona škodna, vatom dašu
 daleko od ufanja va Isukrista, vkoga i
 ma postaviti vsako sivoje spasenje, ka
 dela tsinega dase sam vase ufa: I spo
 tsitayuchi i govorechi ove ritsi prilaga,
 da vsaka ina sudi i drsi za smeri i gnoi,
 zadobiti IŠKTA, i naitise vyedinen vte
 lu negovom, kasuchi da vsaki kisse vde
 la ufa i hocheše pravadan sñimi utsin
 ti, ta nedobiva Isukrista i nigdarše ne
 nahodi vašem uyedinen.

I zato da vaovoi istini stoyi vsaka
 otainost vere, dabisimo bolie razumeli
 isto hotiasse rechi, prilaga i ponavlja, ta
 ko da odmeche vsako pravadno stvo
 renie i vsaku zvañsku praviczu, kaase
 nadie i ufa na obislusenie zakona, obyim
 lyuchi i pridrusuyuchise kpraviczu ku
 Bog daruye skrozi veru onim ki veru
 yu, da yesit on va Isukristu kassigal vse
 nasse grihe: I da Isukrist yesit od nega
 stvoren (kako govori sveti Paval) mu

1. Kor. 2.

B iij drossit

KAP. III.

drošt naša: I naša pravica, i svetost,
i odrislenie, da kako jest pisano on kisse
slavi nekasse Vgospodinu slavi, a ne
vsvoih vlastnih delih.

I istina jest patse dasse nahode nika
ritsi i oblasti usvetom pismu, koye a
ko nisu spravim razumom istene iprie
yete, videše dasu suprot ovomu nauku
svetoga Pavla, i da prilagayu i dayu pra
vadnostvorenje i pschenie grihov na
šim delom i lyubavi: Ali ove ritsi, yesu
yete vele dobro i, tsisto istimatsene od
nikih, ki yesu otsito pokazali da oni ki
suye tsitali va ovom razumu, nisu ye pra
vo razumeli.

Mi paki predraga bratya, nenasliduie
mo maneni razum Galatianov, nego is
tinu ku naš sveti Pavalutsi, tere daimo
vu slavu i tsast nasse pravdnosti Bo
syoj milosti, dostoinosti i zasluseny
šina negova, ki naš jest svoyu krvyu
od kr lievstva i oblasti Zakona odris
šil i od šile griha i smrti: Tere našye
privel

2. Kor. 5.

privel v kralievstvo Bosye, nato da nam kakoye
 daruye vetsno blasenstvo, govoru, da ^{tslovik} od
 nashe odkupil od kralievstva i oblasti prokletstva
 zakona, zato da namye daroval duha ^{tva zakona}
 svoga ki nas vsaku istinu utsi, i zado- ^{na odrise}
 volno yesit utsinil na plne zakonu; i da-
 rovalye takovu zadovolnu plachu vsim
 svoim udom, to yesit vsim vernim Kr-
 stianom tako dashe mogu siguro prikaz-
 zati i pristupiti pred prestol Bosyi, odi-
 veni buduch spravadoshtyu Isukrista
 Szina negova, i skrozi nega odkuplie-
 ni od prokletstva zakona.

Gal. 3.

I zato zakon nemore nas veche po- ^{Rim 8.}
 tvarati ili suditi, i nemore nas drasiti ve-
 che na nagibe i napoloseliye, ni rasti i na
 veche grih v nas ploditi. Toga radi sveti
 Pavel govori da zapisi kinam bisse sus-
 prot, Isukrist gaye pomrsil i razdri na
 drevu Krisa: Buduch nas tada Isukrist ^{Koloss. 2.}
 izbavil i rehsil od kralievstva zakona:
 Potom nas liduye offche da nashe otel i
 rehsil od silne mochi griha i smrti, kaa
 B v nas

KAP. III.

nas nemore veche pod brimenom drsa-
ti, kadaye obladana od Isukrista skrozi
uskrisenie: Po ovom paki od nas ki
1. Kor. 11.
Ose 13. yesmo udi negovi, tako da moremo res-
chi svetim Pavlom zayedno, i sproro-
kom Oseom, smrt e obladana i razo-
rena: O smrti kadije tvoi ostan: O pa-
kal kadije tvoje dobitye: Ostan smrti
yesit grih, i sila griha yesit zakon: Da
hvalien budi Bog ki nam ye dal dobitie
po Isukristu Gospodinu nassem.

To yesit ono preblaseno sime, ko e
sitro glavu strupovitoi zmi, to yesit,
diavlu: Yere vsi oni ki veruyu va Isus-
krista stavechi vsako nih ufanie vmilosst
negovu, premagayu i dobivayusja Isus-
kristom zayedno, grih, smrt, diavla i
Rois. 22. Pakla. Toye ono blaseno sime Abraa-
movo, vakom yesit Bog obechal blago-
sloviti vse narode. Bilobi i porribno
dabi vsaki posiebe premogal onu gros-
zovitu Zmiyu i odrissil samoga siebe
od prokletstva. Ali ovo yesit bilo prez-
tesko i nezmosno, tako da vsiega svita
sile

gile zayedno nishu bile zadovolne toga
utsiniti i trpeti.

Toga radi Bog nash i Otacz milosr-
dia, ganuvsishe z miloshtyu svoyu svrhu
uboshtva i nevol nashih, daroval namye
yedinoroyenoga sina svoga, ki nashye
od tsemere Zmiye oslobodit: I stvo-
ren ē nash blagoslov, i pravadno stvo-
renie, daga listo primemo zase, odpo-
vidayuchi i odmechuchishe od ufanya
vshih nashih zvaniskih dobrish del ili do-
bro stvorenia.

Obyāsi primimo predraga bratya pra
vadnost nashaga Gosspodina Isukrista, Lipo sve-
tovanie
tsinimoyu nashu oblastechishe skrozi ve
ru, drsimo zastanovito da simo prava- kako pra-
vadni va-
dni stvoreni, Ne po delih nashih, nego Isukrista
po zaslusenyu i vrednosti Isukristovoi, postati
moremo.
tere veselo i siguro sivimo: Zats pra-
vicza Isukristova vnishchetu stavi vse
nasse pravadnosti, I dobrish nash tsini, i
pravadnih i svetih pred oblitsyem Bos-
yim: Ki kada nash vidi vplchenih vrelur
sina

KAP. IIII.

šina sīvoga škrozi veru, nedrsi naš ve-
che za šinove Adamove, nego kako za
šinove sivoje, tere naš tsini didiche šie
nō sivojim zayedno vsiega sīvoga bo-
gatašiva.

KAP. IIII.

Od nagibe i ploda sive vere, i yedinstva
Dusse ša šukrštom.

Kako pri-
imliemo
podobu
Bosyu.

Lipa pri-
lika, kako-
šiu nā vze
ti naš gri
hi.

TOlīka tsini ova šiveta vera, da on
ki veruye da yest Isukršit naše va-
zel negove grihe, Isukrštu podoban
poštane, i grih premore, šimrt, diavla i
Pakal: I to yest ratsun toga, da Czrikva
a toye vsaka verna Duffa yest za rutsni-
cza Isukrštova, a ISKŦ yest zarutśnik
neye.

Mi znamo obītsai Matrimonia, da iz
dveyu yedna šama rīts poštane, buduch
dva vyednoi plti, i blago obeyu yest
obcheno yednoga kako i drugoga, tako
da zarutśnik govori i drsi blago šli dot-
tu zarutśnicze sivoje, i zarutśnicza ta-
kašše

K A P. IIII.

15

kaife govori i drsi, da hisa i vse Bogas
tvo zarutnika ē neye : Itako yesu stas
novito , inako nebišta bila yedna plt ka
ko sveto pišmo govori .

Ovimye natsinom yesit Bog zarutnil
i skupil svoga predragoga sina zveru
dusu, ka vele uboga biše , da neimiasse
nistar svoga vlasthega , razvi griha :
Szin Bosyi paki dostoyasse yesit poya
riyu za svoyu dragu zarutniczu sñe
vlastchim blagom, to yesit grihō : I radi
yedinstva ko yesit va ovom svetō Ma
trimoniū , ono tsa ye yednoga to yesit i
drugoga . Zato Isukrist govori, blago
ko yesit moye drage duse zarutnicze ,
to yesit grih ñe, prestuplenie zapovedi
srd Bosyi suprot ñoi, simenosti i nepria
zan vrasia suprot ñoi, uza paklena , i
vsako drugo ñe zlo i nevolie , vsa ova
yesu moya i prislasu vmoyu vlastchu
oblast : I namene stoyi zañu dugovati
kako miye drago : I zato hochu ovu ñe
dottu ili blago va ogañ muke krisa mo
ga

KAP. III.

ga vrechi i vnissche postaviti.

Videchi paki Bog sina svoga vsiega oskvrnena zgrihi zarutnicze svoye, kalligalgaye umorivsiga na drivu krisa: Ali zato buduch on nega predragi i pokorni sin, vskrisiga od smrti na svot, davsimu vsaku oblast na nebi i na

Mat. 28. zemli, i postaviga na desniczu svoyu.

Zarutnicza prem tako zveliku radostryu govori: vladanya, Czesarstva moga predragoga zarutnika, moya yesu: Yassam Kralicza i Czesaricza Neba i zemlie, bogatstva moga musa, to yesu, negova svetost, negova tsistocha, negova pravicza, negovo Bosastvo sias vsimi nega kripostami i silami: vsa ova yesu v moyoi oblasti: I zato sveta yesam, tsista, pravadna i bosastvena, niedna skvrnost ni vmeni, yesam krasna i lipa, zats moi predragi zarutnik ni oskvrnen nego krasan i lip: i kadaye on vas moi, tako nasliduye, da vsa negova moya yesu, i zato kad ona yesu sveta

sveta i tsista, tako i ya yesam stvorena
sveta i tsista.

Zatsan si tada od negova pretsista-
ga roistva, onye snim posvetil oskvr-
neni roistvo svoje zarutnicze, ugru-
hu potsetu. Ditinstvo i pretsista mlade
ost zarutnika, pravitsno e stvorilo i po-
svetilo sivot i stran ditinski i mladosti, i
nesvrstna dela svoje lyubliene zarut-
nicze. zats tolika velika lyubav, i yedina-
stvo ko ima dosta vernoga krstianina
sne zarutnikom Isukristo, tako da diana
ya obeyu dveyu yesu opchena kako ye-
dnoga tako i drugoga.

I kada se govori ISKT ye postil, Isus
krist ye molil, i usilistanye od otcza svo-
ga, skristilye mrtve, oslobodilye lyudi
od diavlov, litsilye betesne, umrlye i us-
kristnul, nanebo possal: Prem tako se go-
vori daye krstianin utsinil vsa ovaista
dela, zats dela Isukristova yesu dela kris-
tianina, onye ye vse zani utsinil. Szpra-
ve morese rechi da krstianin e na kris-
propet

KAP. III.

propet, i zakopan, i uskršnul, i nanebo
poslal, i utsinen sin Bosyi i delnik utsi-
nen Bosastvene nature .

Opet: vsja dela, ka verni Krstianin tsi-
ni yesu Isukristova, zato on hotechie i
meti kako svoya dela, ona yesu nesivr-
sina, a on ye sivršen, i neche niednu rits
nesivršnu, onye snegovu kripoštyu sivr-
šine tsini, tako da negova zarutnicza ē
vazda vesela, i zadovolna i prez vsja
koga straha: Zats ako prem ne dela ni-
su sivršina ni zadovolna, onasu zato li-
ugodna Bogu, radi sina negova nakoga
on neprestanno glieda .

O prestimerna dobrota Bosya, koliz
koye dusan Krstianin Bogu . Nenaho-
disse lyubav tslovitsasika toliko velika,
kabisse mogla slitsna utsiniti klyubavi
Bosyoi Lyubeznivu zarutniku dusse
vsakoga vernoga Krstianina: tako da Š.
Paval pisše, da ISKT ye tako lyubil czri-
kvu, a to ye vsaku dusšu, vzlyublienu
zarutniczu svoyu, i ofralšeye zaŋu na
smrt

Efr. 1.

Smrt křisa zaposvetitiyu, tsistechiyu
 zopraniē vode zkozi slovo Bosye, da
 yu kšebi pridrusi, slavnu Czrikvu: da
 nebude imela poroka ili madesa, ni vras-
 ke, ni niedne takove ritsi: Nego da bu-
 de sveta i nepokarana, to yest, podob-
 na samomu sebe usvetosti, i neskoda-
 na, i prava i zakōna hchi Bosya, kie tako
 lyubil svit kako govori IŠKT, daye dal
 svoga yedinoroyenoga Szina nato da
 vsaki, ki vañ veruye nebude pogublien
 nego da ima sivot vetsyi: Yere Bog ni
 pošlal šina svoga naovi svit daga sudi
 nego da še Szvit po ňem ohrani, onki
 vañ veruye ni osuyen.

Ivan 3.

Mogalbi ki rechi: Kim natsinom še
 tsini ovo yedinstvo ovoga Bosastveno-
 ga Matrimonia? Kako še tsini ovo slo-
 senie ili skuplienie duše zarutsnicze ša-
 svoim zarutsnikō Iškristom? Ko šta
 novitstvo siguro mogu ye imeti da yest
 duša moya vyedīnena i skupliena šne
 zarutsnikom Iškristō i utsīnena ňego-

Kakoye
 duša šta
 novita i
 figura bi-
 ti zarut-
 nicza Išu-
 křstova.

KAP. III.

va zarutsnicza: Kakosse budem mogal
siguro ditsiti i slaviti snegovim blago i
bogostvom kakoye zgora zarutsnicza
utsinila: Lahkoye meni verovati da dru-
gi priimlyu ovu tsasit i slavu, Ali dabi-
ya bil yedan od onih, kimye Bog daro-
val i daruye toliku milosit, nemogu hto-
mu pristati da to veruyem: zats ya znā
moye ubosstvo i neshvishnosti.

Predragi brate, ya ti odgovaram ta-
ko: Znai da tvoye stanovistvo stoyi
va pravoi svoi veri, siku, kako govori
Dian. 15. Š. Petar. Bog srecza tsisiti. Ova vera
Mar. 16. stoyi vdavanyu verovanye Evanyeliu,
to yesit blasenomu novomu glasu: ki ē
bil otsitovan od Boga Otcza povsem
sivitu, to yesit, daye Bog iskazal i usal
lyutosit svoye pravde suprotiva Isukra-
stu, Kasseigayuchi vñem vse nasse gri-
he.

Kigodi primeovi dobri glas, i veru-
ye stanovito prez dvoicze: on ima pra-
vu veru tere usiva proshchenie grihov, i
Zbo-

Zbogom yest umiren: I buduch Szin
 gniva, stvoren yest sin milosti, i odku-
 plia podobu Bosyu ku bise zgubil: V
 kralievstvo Bosye vnide, i tempal Bos-
 yi postane koi zarutsuye duslu svoym
 yedinoroyenim sinom skroz ovu veru
 kaye delo Bosye i dar Bosyi: kako ve-
 che krat govori S. Paval. I Bogyu da-
 ruye onim kih on ksebi zove daih pra-
 vadnih utsini i proslavi, i daim sivot ve-
 tsni da, kako sam ISKT svidotsi govo-
 rechi. Ovo yest volia onoga ki me ye *Ivan 6.*
 poslal, da vsaki ki vidi sina i van veru-
 ye, ta ima sivot vetsni, i yaga hochu u
 skrititi u posledni dan, Yoss tako go-
 vori: Prem kakoye Moisei Zmiyuu *Ivan 3.*
 pustini vzvisil, tako yest potribno da
 vzvisen bude sin tslovitsaski, da nieda
 ki van veruye nepogine, nego da ima si-
 vot vetsni, tako i Kmarti retse: ki vame *Ivan 6.*
 viruye, yoss ako umre, sivet hoche: I
 vsaki ki sive, i vame veruye neche u-
 mreti vaveki. I knnosiczi Sidovskoi
 C ij retse,

KAP. IIII.

Iv48 12.

retse, Ya pridoh sivitlost na sivit, da vsaa
ki ki vame veruye, ne ositane va tminah
I svetl Ivan vñega Epištoli pisse, va ovō
yesit otsita lyubav Bosya knam: Zats
Bog yesit lyubav, i poslal ye nasvit svo
ga yedinoga sina, da po ñem srveli bu
demo: Va ovom yesit lyubav, ne dabi
simo mi Boga lyubili, nego da yesit on
nas vzlyubil, i poslal ye sina svoga mi
losirdye za grihe nasse: Zvrh toga pos
lalga yesit da razori nepriatele nasse: I
zaovi uzrok tsinilgaye da ē dilnik plti i
krvi nasse, kako govori svetl Paval. Zaa
to da smrtiom razori onoga, ki imiasse
kralievstvo smrti, to yesit diavla: I da o
slobodi vsih ki radi straha smrti po vse
dni ñih sivota bihu podlosni slusbi.

Evre. 3.

Zato, imiyuchi mi svidotsastvo S.
pisma od onih obetov, od kih yesimo
zgora govorili, i od vnozih drugih kis
se va mnozih mestih svetoga pisma
nahode, nemoremo dvoiti ni sumñati,
da nebitako bilo: I kada sveto pismo
obche

obchenim natsinom govori, niedan ni
 ma dvoiti, da i nĕmu neprĭstoi ono tsas
 se govori. Koya rits, da se bude bo
 lie razumila. Sztoyechi vatom vsa os
 tainost ili skrovisshe vere: Prilitsno go
 vorech, reczimo tako: Da yedan do
 bar i svet Krail po vsĕm svoyĕ kralie
 vstvuv tsini otsito zvati i navistiti, da vsi
 prognani neverniczi, siguro moguše
 vĕnegovo kralievstvo opet vratiti: zats
 radi yednoga nĭh royaka vsim ye pro
 stit. Povsaki put niedan od ovih pro
 gnanih nevernikov za nĭstar nebi imel
 dvoiti ni sumĕnati da ni dobil i dosti
 gnul prosshenie svoye nevernosti: ne
 go imel bi siguro i slobodno vratitse
 opet na svoi dom da sivel bude pod sen
 czu toga dobroga i svetoga Kralia: I as
 kosse ne vrati neveruyuch hoche biti ka
 stigan, yere radi nĕgove nevernosti us
 mreti hoche vprognanyu i v' nemilosti
 nĕgova Kralia: Ta sveti Krail yesť gos
 spodin neba i zemlie, koi za podlosnu

Lipa pri
 lika.

KAP. III.

pokornosti i zaslusenie Isukristovo nas
 slega royaka prostil namye vse nasle ne
 vernosti, i kakosmo zgora rekti: stvo
 ril ye utsiniti yedno otsito pozvanie po
 vsem svitu, da siguro i slobodno ima
 mosse vratiti vnegovo kralievstvo.

Zato, kigodi veruye ovomu pozva
 nyu, onse vracha Vkralievstvo Bosye
 iz koga bili smo prognani radi griha na
 sish prvih roditeli, i verno yesit guver
 nan i reyen Duhom Bosyim. A on pak,
 ki neche verovati ovomu prizvanyu, ne
 usiva ovoga opchenoga proshchenia ne
 go radi svoye nevernosti vprognanyu
 ostaye pod diavlyu silu, i siveti i umre
 ti hoche va veliko tugi i nevoli, sivuchi
 i umirayuchi vnemistosti Kralia neba i
 zemlie: I pravo yesit, zatsto nemores
 mo grozoviteye Boga vrediti nego tsi
 nitiga lascza i hincza, a to tsinimo kada
 neveruyemo nega oboetom.

Oh koliko ē tesak i grozan ovi grih
 nevernosti: ka, koliko se vanoi udri:
 naipra

naiprvo vazimlie Bogu slavu negovu i
 zadovolnost i svrsnost: razvi iskode
 svoga vlasthega pogubljenja i neprest
 tanne muke misli svoje: ku chuti na o
 vom svitu negova nevolna vest. O
 pet paki, on kisse Kbogu pribliisa i prisa
 tane spravim sircem ustanovitoi veri
 veruyuch obetom negovim prez nied
 ne smutne, drsechi zaistinno: Da vse
 ono tsa Bog obetuye dostignuti hoche,
 ta isti, govoru, Bogu slavu daye. Tsa
 isti sive vneprestannom miru i veselyu
 vazda hvalechi i slavechi Boga dagaye
 izabral kslavi svota vetsnoga, imiyu
 chi stanoviti i sigur zaklad, to yest sina
 samoga Boga misto predragoga zaru
 tsnika, tsigova krv opilamuyest srece: 1. Pet. v.
 i ova presveta vera rodi yedno sivo us
 fanie, i yedno stanovito nadianie milo
 sti Bosye knaisivuchi i delayuch va sr
 czu, skrozi ku mi savsima Vbogu mir vera lyu
bave Bos
ye, rodi
Stanovi
to usanie
 no potsivamo: ostavliayuchi nemu vsu milosti ne
 skrb nassu: Tako da mi buduch siguri gove.

C itij dobro

KAP. IIII.

dobrote Bosye neboimoše ni díavla , ni
 ňega slug ni smrti: i ovo toliko stano-
 vito i srtso ufanie milosti Bosye raz-
 širuye širze , terega yavla i budi zyed-
 ními prešlatkími selíami i nagibami, te-
 rega K'bogú napuchuye naplnivšiga
 goruchu lyubavu . Zato šveti Paval
 naš opomína da zufaníe kprestolu mi-
 losti pristupímo, tere naš kripi da neod-
 vrsemo odšebe naše ufanie ko ima ve-
 líku mazdu i plachu .

Evre. 2.

Ovo šveto ufanie rojeno ē od Duha
 švetoga , ki namye škrozi veru dan : I
 nigdar prazdno ni lyubave Bosye : I od-
 tuda izhaya da yešmo od ove šilne sive
 mochi nagnuti i yavlieni na dobra dela, i
 tolike šile , i tolikoga nakloňenia da do-
 štignemo, da budemo gotovi i pripravi
 utsiniti štrpeti vsako veliko trplienie za
 Bosyu volyu , i šlavu našega premilost-
 tivoga dobroga Boga Otcza , kinašye
 bogate utsinil škrozi Isukršta štakovu
 obilnu milošču i dobrotu, i štvoril naš-
 ye

Evre. 10.

ye daſſmo predragi ſinove, nepriatel
buduch. Ova prava vera ni tako brzo
tsloviku od Boga darovana, daye on
hip potaknut od yedne ſive lyubave na
dobra dela, i da Bogu daa ſladak plod i
ſvomu bliſnemu kako yedno dobro dri
vo: Tako, kako yeſt nezmosno da ye
dan ſinop drv ili ſlame vaſgan, neda ſvi
tloſti ſvoye.

Ovoye ona ſiveta vera, prez ke nez *Evre. 1.*
mosno yeſt Bogu ugodnu biti, i ſkrozi
ku vſi ſveti ſtaroga i novoga teſſiamē
ta yeſuſhe ſpaſili: kako S. Paval od A
braama ſvedotsi, od ke piſmo govori: *Krim. 4.*
Abraam verova Bogu, i vameñenomu *Rodo. 15.*
bi kpravicz: I zato malo prvo govori:
veruimo tada da tslovik ē po veri pra
vadan utſinen prez del zakona. I drug *Krim. 2.*
de govori, tako yeſu vaovom vrimenu
ſpaſeni oſtanki po izabranyu miloſti:
I ſkrozi miloſt yeſu ſpaſeni, tako ni
ſu ſkroz dela ſpaſeni, yere miloſt nez *Galat. 3:*
bi bila miloſt. I Galat. govori: Otsito
C v yeſt

KAP. III.

Abakuk.
na 2.

yesit da po zakonu niedan ni pred Bogō
pravadan stvoren ni spasien: yere pra-
vadni skrozi veru sive: I zakon nestoi
va veri, nego ki obislusi ono tsa on za-
povida, siveti hoche potom istom ob-
islusenyu.

Gal. 3.

I zgora govori da tslovik nemoreshie
pravadan po delih zakona stvoriti, nego
samo po veri Isukristovoi: i malo pos-
stavsi veli, da akoshie tslovik more pra-
vadan skrozi zakon stvoriti, takoye I

Gal. 2.
Krim. 10

ŠKT zaman i prez koristi umrl. I Kri-
mlianom, prikladayuch praviczu zaka-
na spraviczu Evanyelia, govori, da ona
stoi va delu, a ova stoi va verovanyu:
zatsto ako zusti spovidass Gospodina
ISKTA, i v'tvoyem sreczu veruyess da
gaye Bog od smrti uskrisnul, spasien
hocheff biti, zats sreczemse veruye kpra-
vdi, a zustrisse ispovida kspasienyu.

Evo kako sivitlo i otsito S. Paval ka-
se da vera prez niedne pomochi del pra-
vadna tslovika tsini. Ne listo sam sive-
ti Pas

ti P
nim
tsili
ren
glav
gah
ha i
upi
Pap
va
mna
yess
dob
plo
sien
vim
pro
rien
Kri
da s
zad
poli
mo

ti Paval nego yoss i Sveti dokturi ki zas
 nim pridoss yessu potvrdili i posvedos
 tsili ovu Svetu istinu od pravadnastvo
 renya skrozi veru : meykimi yest po
 glavitei S. Avgustin va negovih kni
 gah od vere i od del, i va onih od Du
 ha i slova, i va onih od osamdeset i tri
 upitanih, i va onih ke pisse Bonifacziu
 Papi, i vgovorenyu svrhu 31. psalma i
 va vnozih drugih mestih brani ovo
 mnanie i nauk, kasuchi da skrozi veru
 yesimo pravadni utsineni prez pomochi
 dobrih del : zats dela nisu uzrok nego
 plod ili ishod pravadna stvorenia ili spa
 senia, i kase da besede S. Yakova zdra
 vim razumom priete i tstane, nisu su
 prot ovomu mnanyu i senteczij ku O
 rienesi vtsetrtoi knigi svrhu Epistole
 Krimlianom osche brani, potvryuyuch
 da Sveti Paval hoche da yest sama vera
 zadovolna pravadna tslovika i spashena
 poli Boga stvoriti, tako da tslovik sta
 mo zverovaniem vasi pravadan postas
 ne,

*Avgustin
 govori da
 veruyuchi
 skrozi sta
 mu veru
 yessu pra
 vadni
 stvoreni.*

Orienesi.

KAP. III.

ne, prez niednoga svoga stvorena dela
kada razboinik yesit pravadan stvoren
i spassen prez dela od zakona. Zats go-
spodin ni iskal ni gliedal na ono tsaye o
prvo delal: I ni tsekal dabi niedno delo
delal pokleye veroval. Nego stvoriv-
siga pravadna skrozi nega samu spos-
ved vere: prielgaye zatovarissa hotech-
vrai vlisti. I yoss ona tako glasovita sena
va Evanyeliu svetoga Luke pri nogah
Isukristovih slissala yesit, tvoyi grihi yes-
suti prosti, i malo postavsi: Vera tvo-
ya teye spassila, poidi vmiru.

Potle prilaga Orieness va vnozih me-
stih Evanyelia, vidisse otsito da Gospos-
din yesit tako govoril i utsil, da vera e
uzrok spassenia veruyuchih. Zato tslo-
vik yesit pravadan stvoren skrozi ve-
ru, koi nistat nepomagayu dela zakos-
na, opet paki, kadi ni vire ka pravadna
tsini veruyuchega, akoss prem tslovik iz-
ma dela, koya Zakon zapovida: Nisse-
tarmañe nebuduch zidana svrbu funda-
menta

menta vire akoš yeshu vsivotu dobra, ne: Vera yeshu
 mogu pravadna stvoriti onoga kie tsini znamenie
 kadmu vera manka, koya yeshu yedno yedno
 znamenie onih kishu pravadni stvoreni *Spasenia.*
 od Boga. *Ishaia 64.*

A kiye on kisse more pohvaliti svoe
 yu pravadnostyu, blissayuchi kada sam
 Bog po Proroku govori: Da vsaka na-
 sha pravadnost' e kako rub netsiste sene.
 Zato yeshu pravadno listo slavlienie vi-
 re krisa Isukristova. *S. Bazilij va Ome-
 lij od umilienstva.* Po vsaki put hoche
 da kristianin drsiše pravadan listo skro-
 zi veru valSKTA, ki tako govori. A
 pustol pisse, kisse slavi, dashe va Gos-
 podinu slavi, rekuch da ISKT e nam u-
 tsinen mudrost i posvechenie i odku-
 plenie, da kako yeshu pisano, kisse sla-
 vi nekashe Vgospodinu slavi. Yere o-
 vo yeshu svrshna i czela slava Vbogu ka po Isukra-
 dashe tslovik nezvisla radi svoye vlasti
 chepravicze, nego spozna damu mana
 ka prava pravicza, zats skrozi samu
 veru

Bazilij.

1. Kor. 1.

Prava

slava tslo

vika, yeshu

va Bogu

slavitisse

po Isukra

stu.

RAP. IIII.

Veru va IŠKTA yeſt pravadan ſtvo-
ren.

Uarij.

I Paval ſe ſlavi vpogryenyu ſvoje
pravadnoſti, i po veri iſſche pravadno-
ſti va Iſukriſtu, ka od Boga iſhaya. Š.
Iliiſi ſvrhu ſvetoga Matea vdevetom
Kanonu ovako piſe: Piſiczi ſe mute
daye grih odpuſſchen ſkrozi yednoga
tſlovika, zats drſahu IŠKTA liſto ka-
ko za ſamoga tſlovika, i da on biſſe od-
puſtit onotſa zakon nemogaſſe odpuſ-
titi, zats ſama vera pravadna i ſpaſiena
tſlovika tſini.

*Ambros.
Rim. 4.*

Szveti Ambros tmatſechi ove beſi-
de ſvetoga Pavla. Onomu ki veruye
vonoga, ki prava tſini nepravadnoga,
tomu yeſt nameñena vera ñega kprava-
dnoſti, po odlutsenyu miłoſti Boſye:
Kako i David govori, blaſenſtvo tſlo-
viſaſko komu Bog nameñuye pravada-
noſt prez del. Š. Ambros govori, ta-
ko piſſuchi ſvrhu ovih beſed Š. Pavla:
Da onomu ki veruye va IŠKTA, to ē
Poganu

Poganu, nameñenamu yesit ñegova vera kpravadnosti, kako Abraamu.

Kim natsinom tada Sidove mñahuz zdeli zakona pravadni utsinitisse vpravdom stvorenyu Abraamovom, vidchi da Abraam ni pravadan stvoren po delih zakona, nego samo po veri? A zato ni potriban zakon, kada grishnik yesit pravadan stvoren skrozi veru poli Boga po odlutsenyu milosti Bosye. Tako govori daye od Boga bilo odlutseno: da buduch pomankal i minul zakon, grishnik prosi za spashenie svoye listu virom od milosti Bosye, kakono i David govori. Apustol potvryuye ono isto yesit Prorok isa eksemplom rekal: blasenstvo tslovitsasiko, komu Bog pravadnost nameña prez del, David razumi, da oni yesu blaseni kih yesit Bog odlutsil da prez truda i dela, i prez nednoga obislusunya skrozi samu veru budu pravadni stvoreni poli Boga.

Zato on prodikuye blasenstvo onoga

KAP. III.

Luka 10. ga vrîmena ukom yesit Isukrist rojen ,
kako on sam Gospodin govori : Vno-
zi pravadni i Proroci yesu selili vide-
ti ona ka vi vidite , i slislati ka vi slisite
i nisu slislali . To isto Ambros tumatse-
chi prvi Kapit. prve Epistole ka Korina-
tiom otsito govori , da kigodi va Isukri-
sta veruye spassen yesit prez del , i prez
niednoga dostoyanstva , prijmlyuchi
samom virom prosshenie grihov .

To isto potvryuye va yednoi Episti-
toli ka Ireneyu zovimi besidami . Nies-
danse neditsi vdelih . Zatsto niedan ni
pravadan stvoren po svoih delih : nego
ki yesit pravadan , on ima pravadnost
darovanu , zats pravadan yesit stvoren
radi i skrozi Isukrista .

Brnardo . I zato vera yesit , ona ka slobodna tsi-
ni grifnika po Isukristovoi Krvi : Yere
on ye blasen komuye grih odpusschen ,
i darovano prosshenie . I sveti Brnardo
svrhu pesni Szalamuna vsedamdeset-
tom i sedmom sermonu ili govorenju
toisto

toisto potvryuye i govori, da zaslusena-
ya i vridnosti nasse, nimayu niednoga
dela va pravadnom stvorenju, ko vse
datise ima uzrok milosti Bosyoi, ka nass
pravadne tsini zaostuñ: I ovim natsinõ
nass izbavlia od slusbe griha, i ktomu
pridaye govorech, da skrist porutsa
dussu, tereyu sbom vyedini skrozi vi-
ru prez niednoga nassga dostoyansta
tva vridnosti, ni del nassih.

Danebudemo predgi vgovorenju, ^{Kakosse}
hochu konacz utsiniti ovim ratsunom i ^{po vero}
pritsam, kada prvo retsem yednu lipu ^{blatsimo}
sentenciu i mnanie S. Ambrosa, vkni- ^{zdostoyã}
gah kesie imenuyu Yakova, i od blase- ^{stvõ i vri}
noga siulienia. Govori ovi sveti mus, ^{dnostyu i}
da, kakono Yakov ni sam sbom do- ^{skristo}
bil ni zaslusil prvoroyenie, sakristie bi- ^{vu.}
sse pod svite svõga Brata, i ukrastie ^{Yedina}
zlipu skriu negovu, ka davasse ugo- ^{prilika.}
dnu voñu, i tim natsinom ka Otczu pri- ^{Rodo. 22.}
de da prime Blagoslov za svoyu ko-
rist pod tujim kipom: Tako yest po-
D tribno

KAP. III.

tribno dasse oblitsemo spraviczu Isukristovu po veri, tere dasse sakriemo pod dragoczennu tsistochu Brata naslega pr voroyenoga, ako hochemo biti prieti i drsani za pravadne pred oblitsiem Bosyym. I stanovito istina yest ovo, zats ako pred Boga pridemo neoblitseni spravadnostyu Isukristovu, prez dvoicze vsi hochemo biti osuyeni, i dostoi ni vsake muke. Da, ako nasi pak Bog vidi ukrassene spraviczu Isukristovu, prez dvoicze hoche nasi prieti i drsati za pravadne i svete i dostoine Sivota vetsnoga.

Sztanovito velika yest manenost onih ki hote i mnidu priti kpravadnosti i spasseni biti skrozi obslusenie zapoviedi Bosyih, kesse udrse i stoye va lyubavi Bosyoi, savsim srczem, sa vsu dusffu, i sa vsu mochu i blisnega sivoga kas ko sam sebe,

Mat. 21.

Niedan se Ki yest tako bezotsan, i prez pamett nemore ki smi verovati i mniti, da more obslusiti

siti

siti naplne svršeno ove dvi druge za pohvaliti
povedi: Tere dane vidida zapoved Bo: dabi obšli
sya hotechi imeti od tslovika svršinu i sil naplne
plnu lyubav, osuyuye i proklina vsaku zapovedi
nesvršnost? I zato, po misli vsaki Bosye.
na svoya dela, ka musse vide nikoliko Psal. 142.
dobra, i naiti hoche dasse brse imayu Prits. 20.
zvatiprestupljenia Stoga zakona, zats
yesu dela netsista i nesvršna.

Od ovudasse silissayu i zvone oni gla-
si Davidovi. Ne vnidi vsud sa slugo
tvoim, zats nieda sivuchi nebude prava
dastvorē pred prilitsiē tvoim. I Szalamu
govori, ki rechi more moye srece yesit
tsisto? I Yob vapie: Tsto yesit tslovik Job 15.
da ē neoskvrnen, i dasse pravadan pri-
kase, on kie od sene royen? Evo meyu
svetimi negovimi niedan ni nepromis-
nen: I nebesa nisu tsista pred prilitsyem
negovim, koliko veche yesit mrzaki
neprudant slovik ki nepravadnost piye
kakono vodu? I Š. Ivan govori, ako re-
tsemo dasmo prez griha, samisse hini-
D ij mo.

KAP. IIIL.

Math. 6. mo . I Gospodin Isukrist utsi : da retses
mo vazda kada molimo, odpušti nā dls
ge nasse .

Nimayu Ovdesse vidi otsita manenosst onih ki
Szveti trgovinu tsine svoimi deli , mnechisse
mazde mochi ssñimi spasiiti, ne listo siebe , ne
dabie mo- go yoss i blisñega svoga : kako dabi go
gli drugi spodin ne bil rekal . Kada vsa ova utsi
darovati. nite , kasu vam zapovedana : reczite ,
Luka 17. mi yesmo sluge neprudni : to tsa simo
dlsni utsiniti utsinili yesmo .

Vidiss akobissmo prem naplnem za-
kon Bosyi obslusili imelissmo se drsa-
ti i zvati neprudni sluge . Szada buduch
vsi lyudi predaleko od ovoga naplne
svrshenoga obslusenia, niedan nima biti
tako smen ni srtsan hvalitise daye prilo-
sil i dobil tolik kup mazde ili prosshenia
dabimu zbivala , daye more i drugim
darovati .

Mar. 2. Dasse vratimo yure na nasse odlutsē-
ie, pomissi dobro oholi grissnitse, ki kada
utsini nika dela hvale dostoina pred lyu-
di na

di na Szvitu mnisse pravadan stvoriti
pred Bogom: pomišli govoru, da vsja
ka dela ka iz netsista srcza izhayayu:
nasliduye, da nemogu biti Bogu ugo
dna, ni toliko mochna kspassenyu.

Potribno yest tada naiprvo srcze o
tsistiti ako hochemo da nassa dela ugo
dna budu Bogu: A otsisichenie srcza
va veri stoyi: kako Duh sveti potvryu
ye po ustih S. Pavla. Zato nimasse re
chi da tslovik nepravada i grishnik, skro
zi dela svoya postane pravadan i do
bar i Bogu priet: Nego potribnoye re: *Dian. 15.*
chi, da vera tsisti nassa srcza otavstih
grihov: nass tsini dobro pravadne i Bo
gu prietne.

I potom tsini da nassa dela kolikogo
di yesu nesvrshna i nezadovolna, ugo
dna yesu negovoi milosti. Zatsto bu
dych mi skrozi veru postali sinove Bo
syi, on promislila nassa dela kakono mi
lostivi Otacz, a ne kako sestoki sudacz
milomu budych nasse krhke slabosti: I

D iij pomia

KAP. IIIL.

pomisliayuchi na nas kako na ud svo-
ga prvoroyenoga sina, koga pravda-
nost i svrsnost zadovolno tsini nasim
netsistocham i neshvrsnosti: koye sto-
yechi pokrivene pod isistochu i prava-
dnostyu Isukristovu nisu nam ratsuna-
ne, i negreduna sud Bosyi.

Kako de-
la vernih
akos yeshu
neshvrsna
ugodna su
Bogu.

Od ovuda gre, da nasla dela ka iz
prave vere izhayayu akos prem yeshu
same od sebe po Naturi netsiste, i ne-
svrsne, nistarmahe hote biti pohvalie-
ne i potvryene od ISKTA na sudni da
koliko dasu plod i svidoczi nasle vere:
skrozi ku yeshmo spaseni, zats buduch
mi lyubili brate Isukristove, otsito zo-
vim kasemo da i mi yeshmo bili verni, i
brati Isukristovi, i radi vere hochemo
biti upeliani vpravi stan vetsnoga kra-
lievstva, konamy pripravi Bog nas
od zatsetka svita, ne zaisto za nasle do-
stoyanstvo nego po milosti svooyoi, ra-
di ke nasye izabral, i prizval kmilosti
Evanyelia, tere nasye pravadne stvoril,
da

da naš vaveki prošlavi zayedno ša svo-
yim yedinoroyenim šinom Iſukristom
Goſspodinom našim, ki yeſt naša ſve-
toſt, i naša pravicza: Da ne onih ki ne-
hore ſpovedati da ona yeſt zadovolna
ſama odſebe tslovika pravadna ſtvori-
ti i Bogu ugodna: Ki po ſnega oſtinoſi
dobroti namye prikazal i daroval Iſus
kriſta ſnegovu pravicu prez niedne
doſtoinoſti naših del.

A tſto more tslovik uſiniti iſi delati
dabimogal doſtoyan biti i dobiti yed-
takov i tolik dar i blago kolik yeſt Iſus
kriſt: Ovakovo blago dayeſie liſto po
miſoſti, i po priazni i miſoſrdyu Bo-
yem: I ſama vera yeſt ona ka prijm-
takov dar, tere naš tsini uſivati obcheno
proſſchenie grihov, i odkuplenie: Ka-
da ſveti Paval i S. Dokturi govore da
ſama vera pravadna tslovika i zvelitsa
na tsini prez del: razumiyuchi da ona
ſama naš tsini uſivati obcheno proſſche-
nie, tere naš tsini prieti IſKTA, ki (ka-

Kim na-
tsinō vi-
ra tslovi-
ka: prava
dna tsini.

Efr. 1.

D iij ko

KAP. IIII.

ko govori sveti Paval) da vnaših srd-
czih po veri prebiva : ki ē grozne stra-
he Kōsiēczie premogal, zadovolno u-
tsinil pravdi Bosyoi za grihe naše, uga-
silye srd Bosyi ki biše suprot nam, i o-
gañ Pakleni: vaki naš porivalše naša o-
skvrñena natura, i po ñoiga bihomo po-
didinipošeli: i razoril i pogubilye dia-
vle ša vsu ñih oblastyu i silovanem,
ko dugovanie i vsa dela, ka bi mogli
vsi lyudi skupautsiniti, nete mochi utsi-
niti ni dostignuti, ni dobiti ovu slavu.

Ova neprezmosna moch šhrañena ē
šamomu sinu Bosyemu slavnomu Isu-
kristu, ki yest šilan švrhu vsih šil Nebe-
ških, zemalških i paklenih: Terese ša
daye i daruye šavšim švoim dostoi-
yanštvom vridnostyu i dobityem onim
ki bezufayu šami naše, postavivši vsa
ko švoje ušanie vañemše špašiti škro-
zi mazdu ñegovu.

A zato niedanše ne prehini kada šli-
ši govorech, da šama Vera prez del
pravas

pravadna tslovika tsini, štímayuchi ka-
ko krivi krstiani tsine, ki vsaka na sivlie-
nie plteno potesu i razumiyu, da vera us-
drsiše listu uverovanyu istorie Isukr-
tove, onako kakoshe veruye onoi Cze-
sarovoi, i velikoga Aleksandra: ovim
natsinom verovati, yesit yedna istorii-
ska vera, postavljena vsamo pravlicnie
od lyudi i pisma; i lahkiye upamet po-
obitsayu prieta, i podobna yesit Tur-
koi veri: ki strakovimi istimi uzroki ye-
su verovali Alkoranovim basnam.

Ova takova vera yesit yedna zmish-
ljena tslovitsasika rits, ka nistat ne po-
bolsha ni neponovi tslovitsasiko sircze i
netepliga zlyubavu Bosyu, kada ne na-
sliduye niedno dobro delo vere, i nied-
no novo sivlenie. Izato hibeno govore
suprot svetomu pisnu i svetim Doka-
turom svete Czrikve, da sama vera ne
tsini pravadna tslovika, nego da yesu
potribna dela kspashenyu: Kim odgo-
varam tako da ova Istorijska i tasschia

D v vera

KAP. VIII

Mat. 13. vera sñe deli ka yěsu pridana, ne listo
da netsine pravadna, nego patse poriva
imeche vprezdāni pakal lyudi, kako one
divicze ke nimayu vlia vañih sāsudeh
to yěst, sive vere va šrezech. Vera ka
spasena tsini i pravadna poli Boga, yěst
Bosye delo vnaš, škrozi ku naš stari
tslovik yěst propet, i vsi mi preobrase-
ni i predelani postanemo novo stvore-
nie i predragi sinove Bosyi.

Krim. 6. Ova bosastvena vera ē ona ka naš va-
czepi i primissa va smrt i uskrisenie I
šukristovo, i opet nam umara plt našu
sñe plodom i poselieniem. Zats to, zna-
yuchiše mi po kriposti vere dašmo mrt-
vi ša šukristom, šami sobomše razlu-

Kolof. 3. tsamo zovim švitom, i razumimo da
mrtvim kišu ša šukristom umri priš-
toi umarati ude zemalske, to yěst nagis-
be mišli, i selie pltene: I znayuchi da-
šmo uskriseni ša šukristō, nadštoimo
šiveti duhovnim natsinom, i šveto i po-
tribno onomu siku kim budemo na ne-
bu

bu sivelj, po zadnem uskrisenyu. Ova
 pressvera vera tsinechi nas usivati obche
 no prosschenie, ko Evanyelie otsituye
 tere nas ukralievstvo Bosie pelia, i nasse
 konsienczie nam mirne i pokoine tsini
 i udrsi vyednoi vetsyoi duhovnoi i sive
 toi radošti.

Ovafista vera nas Zbogō spravlia,
 i tsini da on vnafsih šrczech prebiva, i na
 štu dušu sam sobom oblatsi: I potom
 Duh negov nas hoche nagibati na one
 iste rursi, nake nagibasse ISKTA, kada
 zlyudmi nassvitu prebivasse, na smires
 nie govoru, na tihosti, na posluh Bos
 yi, na lyubav, i na druge švršnosti škro
 zi ke dobivamo podobu Bosyu.

Zato dostoino Isukrist nameňa bla
 senstvo ovoi veri nadahnutoi: Ko bla
 senstvo nemore štati prez dobrih del, i
 švetosti. I kako more biti da Kristia
 nin ni Szvet, kada škrozi veru Isukrist
 postane negova švetost? Zato po ve
 ri yešmo pravadni i Szveti, i zato škro
 ro

KAP. III.

Paval i ro vazda svetl Paval imenuye svetce
 menuye one ke mi imenuyemo krstiane, ki a
 svetce o ko nimayu Duha Isukristova, nisu Isus
 nih, kih krstovi, i zato nisu krstiani: i ako i
 mi imenu mayu duh Isukristov, ki passe i guverna,
 yemo krst nimamo dvoiti, da kada znayu dasu pra
 stiane. vadni stvorení po samoí veri, da leni
 Rim. 8. postanu vdobrih delih, zats Duh Isukr
 on ki ima stov, yesit duh lyubave, a lyubav paki
 veru, ne- more zameniti, i nemore dobra de
 more biti la oštaviti: patse ako hochemo pravo
 prez do- rechí, tslovik nigdar nemore dobra de
 brih del. la delati, ako prvo nezna da yesit po ve
 ri pravadan stvoren: Onprvo tsini do
 bra dela veche zato da bude pravadan
 stvoren, nego za lyubav i slavu Bosyu:
 I tako dela svoya oskvrni zvlashchu svo
 yu lyubavu i zvlashchim prudom: za
 to on kisse vidi i spozna daye pravadan
 stvoren skrozi vrednost i pravicu Is
 ukristovu, ku za svoyu po veri drsi i
 ima: on dela listu za lyubav i slavu Bo
 syu i Isukristovu, a ne za svoyu vlast
 chu

chu
 reny
 Z
 ye on
 ren,
 ta ye
 veda
 od s
 daye
 nigd
 kipo
 ili pl
 ninu
 ma
 nad
 ye g
 yu
 da s
 shi
 tru
 ver
 gov
 ma

chu lyubav, ni zasvoye pravadno stvo-
renye.

Zataisti uzrok, pravi kristianin, a to
ye on, kiše drsi da yesit pravitsan stvo-
ren, skrozi praviczu Isukristovu, nepi-
ta yesuli dobra dela po zapovedi zapo-
vedana ali ne: nego nagnut i potaknut
od silne Bosye lyubave, samse gotov
daye na vsako svetoi i kristiansko delo, i
nigdar neprestane od dobrih del: Ion
kipo svoyoi veri nechuti tsudne ishode
ili plode, od kih yesmo rekli, ke vkristia-
ninu vera nadahnuta tsini, ta znai da nis-
ma yoss Kristianske vere, i moliti ima
nadstoino i skrbno Boga damuyu daru-
ye, govorechi: Gospodine pomози mo-
yu nevernost: I kada slisi govorechi
da sama vera pravadna tslovika tsini, ne
shinise govorechi: Tstomiye potribno
truditise v dobrih delih, zadovolnamiye
vera kame hoche ohraniti: komu ya o-
govaram: Istina yesit patse, da vera sa-
ma tslovika izvelitsa, ali dobro zamiri,
da i

Mar. 9.

Yakov 2.

KAP. IIIL.

da i diavli veruyu i trepechu , kako i S.
Yakov 2. Yakov govori , poidešli ti zato sñimi
škupa vsivot vetsni : zovim tvoim kris
vim odlutseniem i mnaniem , moi brate
znai da zahayasi i samsebe hinisi : Ti
mnisi da veru imasi ka pravadna tslovi
ka tsini a nimassyu .

Ti govorisi yassam bogat , i obogatil
i niedne ritsi nepotribuyem , a neznasi
dasi ubog , tusā , nevolian , slip i nag . Yas
te svituyem ogñeno zlato od Boga ku
piti , to yesit pravu veru zdobrimi deli
vasganu , da bogat budeš : I dase vbe
le svite obiseš , to yesit Isukristovu tsis
stochu , da sramota nagote tvoye nebu
de otsitovana , to yesit mrzota tvoih gri
hov .

Pravdo
pravie
nie.

Zato , vera ka pravadna tsini , yesit ka
ko ogñeni plamik , ki nemore inako nes
go da svitlošit daye : I kakoye istina , da
sam plamik škotsava isasge drevo prez
pomochi svitlošti , i ništar mañe plamik
nemore biti prez svitlošti , tako yesit is
tina

KAP. III.

čina da sama Vera gasli i sasise grihe
prez pomochi del, i nistarmañe ova ve-
ra nemore biti prez dobrih del. Zats ka-
ko kada vidimo yedan ognjeni plamik
da sivilosti ne daye: znati imamo da ē
yedan napisan, hinben i taffch plamik,
i tim natsinom kada nevidimo vyedno
tsloviku, ku sivilost dobrih del, to yesit
yedno stanovito znamenie da takov ni-
ma prave nadahnute vire ku Bog daru-
ye svoim izabranim, za stvoritie pra-
vadne, i proslavitie. I za stanovito dr-
sim da sivet Yakov razumelye ovo, ka-
da govorasse, pokasimi tvoju veru iz
tvoih del, i yati hochu pokazati iz del
moih veru moyu: razumiyuch, da on
ki nadstoi tsastolyubnosti, i naslayen-
yu ovoga svita akosi pre govori da ve-
ruye, neveruye; kada se vñem nevidinie-
dan plod vere.

Moremo yoss ovu presvetu veru pri-
litsnu utsiniti, ka pravadna tslovika tsini
Bosastvu, ko bisse va IŠKTU, ki kada
bisse

Mnaniē ta
li razū s.
Yakova
od dobrih
del, kako
se razū-
moyu.

KAP. III.

bisse pravi tslovik (ali prez gruha) tsinasse
 velika tsudesja, betesne litsechi, videnie
 slipim dayuchi, svrhu vod hodechi, u
 skrislayuchi mrtve. Ali ova tsudovita
 dela nisu uzrok, dabi ISKT bil sin Bos
 syi, prvo negoye niednu od ovih ritsi
 utsinil, bilye pravi yedinoroyeni sin Bos
 syi, i nimu bilo potribno buduch Bog,
 takova tsudesjatsiniti, nego zato da bi
 se Bog, delasse ova: Zato ova tsudesja
 nebiu uzrok da yesit ISKT sin Bosyi,
 nego bilasu yedna stanovita znamenia
 da bisse pravi Bog. Prem takoye prava
 siva Vera, ona yesit yedno Bosastvo
 vdusi Krstianina, ki tsudno dela, i nig
 dar ni trudan dobra dela delati, ali ova
 dela nisu uzrok da tslovik yesit Krstia
 nin, to yesit, pravadan, dobar, svet, Bos
 gu ugodan, i nimu bilo potribno zato
 dabi postal takov, takova dela tsiniti,
 nego on, zato da yesit Krstianin po ve
 ri, kako Isukrist tslovik po Bosastvu bi
 se Bog, tsini vsa ona dobra dela: Za

to

to ov
 tianin
 su day
 I k
 se uz
 lyuba
 ke kr
 ISKT
 kova
 ga, b
 ISKT
 duch
 va us
 oblas
 vo, k
 yany
 Bosar
 stvor
 tianin
 zdusi
 daye
 dago
 nu si

to ova dobra dela ne tsine da yesit krstianin pravadan i dobar, nego listo kasu daye dobar i pravadan.

I kakono Bosastvo Isukristovo bise uzrok negovih tsudesi, tako i verapolyubavi delayuch, e uzrok dobrih del, ke krstianin tsini: I kakosie govori od ISKTA onye utsinil to i ono tsudo, i takoya tsudesia: mimo toga slavliahu Boga, bihu yosi vele kvelikomu potstenyu ISKTU kako tsloviku, ki podlosan buduch darido smrti, Bog gaye postavil va uskrissenyu, buduchmu dana vsaka oblast na nebi i na zemli, ku oblast pravo, kako tslovik ni imel, i zato dostoyanye bil radi skuplena yedinstva, ko Bosastvo ili slovo Bosye ima, tsloviastvom Isukristovim: Tako vera ukrstianinu tsini, ka po yedinstvu, ko ima zdussu zayedno ono tsa yesit yednoga, dayesie inameña i drugomu: Zato kadagodi sveto pisimo obetuye krstianinu sivot vetsni radi nega dobrih del, za-

KAP. III.

to da dobra dela yesu plod, i svidotsas
tva si ve vere, tere izne izhayayu, kako
svidost iz plamika ognenoga, kako smo
yure prvo rekli.

I ova presveta vera obyimle i zapo
pada ISKTA, terega yedini kupno zdu
shu: i vsi tri, to yesit, vera, Isukrist, i du
sha, postanu yedna sama rits potai put,
da onu mazdu ili vridnost ku ima Isu
krist, dusha takaishe ima, i zato syeti Av
gustin govori: da Bog vnasi kruni da
re si voye. Od ovoga yedinstva dush
sa Isukristom skrozi veru, svidotsas
tvo daye: ovishi Isukrist va S. Ivana E
vangeliju, Otca molechi za Apustos
le, i za onih ki van imiahu verovati skro
zi nih beside. Nemolyu, govori on,
listo zanih, nego oshe za onih, ki bu
du verovali vame skrozi nih govore
nie, nato da budu vsi yedno, kako ti Ot
tse vamen, i ya vtebi: neka i oni vnasi
yedno budu, i da sivit bude veroval da
sime ti poslal: I yasham nim dal slavu
kusi

Mat 17.

kusi ti meni dal, zato da budu vsi yedno
 kako smo mi vse yedno. Zato veruj Krim. 4.
 yuch govorenju Apostolov, ki prodia
 kahu da yesit Isukrist umrl za grube nas
 ste, i uskrsnul da nas pravadne stvori,
 i postanemo yedna rits sa Isukristom, ki
 buduchi yedna sama rits Zbogom, mi
 takaisse yesimo po Isukristu yedna sama
 rits Zbogom. O slava grozovita kris-
 tianina, komu yesit dano po veri posle- 2. Kor. 6.
 sti one neizretsene ritsi, ke Anyeli via
 deti seliyu.

Od ovakova govorenja moreste tsiti
 to poznati neskladnost, kaye mecinami,
 ki branimo pravadnostvorenje same
 vere i del. Vatom yesimo skladni, da i
 mi offche postavliamo i potvryuyemo
 dela, potvryuyuch da vera ka pravadna
 tslovika tsini, ona nemote biti prez do-
 brih del, i govorimo da oni kisu prava-
 dni stvoreni po veri, ti isti yesu oni, ki
 dela tsine, da po istini mogu se imeno-
 vati dobra. Vatom yesimo neskladni,
 E ij da

KAP. III.

da govorimo : da vera prez pomochi
del pravadna tsini : A ovoye otsiti ras-
tsun i uzrok : Yere po veri Isukristom-
se oblatsimo, tsinechi i drsechi nassu
pravadnost i siverost negovu : I buduch
istina, da skrozi veru namye darovana
pravadnost Isukristova, nemoremo bi-
ti toliko nehvalni i nespoznani, slipti
neverni, da bismo verovali, dabi vera
prez nassih del ne bila zadovolna utsini-
ti nass prietne, i pravadne pred liczem
Bosym : I sa Apustolom zayedno go-
vorimo, ako yuntseva i yartseva krv, i
popel Telicze raskroplen, posivechuye
oskvrnene, koliko pristoi na otsishe-
nie plti : Koliko veche krv Isukristova,
kipo vetsnom Duhu ofral yest samoga
sebe tsista Bogu, otsistiti hoche Konfi-
encziyu nassu od mrtvatskih del, kslusbi
sivomu Bogu.

Dvoi sud Szada sudi ti sam Bogolyubni Krs-
ti tianine, ko mnanie ili sud od ovih dvih
od prava yest veche prav i siver, i veche dostoy-
prodiz

prodikati, nasse mnanie i sud, ki tsastno dna sstve
 prosvitlyuye dobro stvorenje i dar Isu renia.
 krstov, i ponisa oholosit tslovitsasku,
 ka hoche uzvisiti dela svoya suprot
 slavi Isukrstovoi: Ili onih ki govore da
 vera sama sobom pravadna netsini,
 stminami posiplie slavu, i dobrostvo-
 renie Isukrstovo, tere vznassa oholosit
 tslovitsasku, ka nemore trpeti dabi pra-
 vadan utsinen tslovik za ostun prez po-
 mochi del skrozi ISKTA Gospodina
 nassega.

O, hotemi niki rechi, patse yesit yedz Dvoye
 no prudno lasschenie i ponuyanie kdoz nie.
 brim delom rechi, da buduch tslovik,
 pravadanse pred Bogom tsini. Odgo-
 vor: I mi osche govorimo i potvryu-
 yemo da dobra dela yesu Bogu ugo-
 dna, i da on skrozi svoyu preveliku lyu-
 beznivu obilnost vrayu placha: ali mi
 tako govorimo, da ona yesu prava do-
 bra dela, (kako i S. Avgustin govori)
 ka tsine oni kistu yure pravadni po veri

E in utsine

KAP. IIII.

utsinjeni : zats ako stablo ni dobro, ne
Math. 12. more dati dobra ploda, prez toga oni ki
 su pravadni stvoreni po veri znayuchi
 se dasu pravitsni po pravici Bosyoi,
 ka yest po ISKTU naslidovala, netsine
 trgovinu Zbogom iz dobrih del, hote
 chi snimi od nega kupiti pravadnostvo
 renie ili pravicu, nego razasgani zlyu
 havu Bosyu i selinyem da Isukrista pro
 slave, kish yest pravadne stvoril daro
 vaysim vsu svoyu vridnost i dostoi
 nost, i vse svoje bogatstvo, nadsto
 yuchi sa vsaku skrbyu volyu Bosyu
 tsiniti, terese yunatski bore suprot svo
 yoi vlastchoi pltenoi lyubavi, poselienny,
 i suprotiva ovomu svitu i diavlu : I ka
 dass opotaknu radi slabosti ptene, br
 zosse dvignu gori, stoliko vechim po
 selinyem dobro tsiniti i toliko veche se
 liyuchi po svojem Bogu, promislaiyu
 chi daim nistu grihi naratsun postavles
Krim. 10. ni zato dasu va Isukrista uczipleni i us
 yed neni, ki yest zadovolno stvoril i pla
 til

tíl za vse svoje ude na drevu křisatte-
re vazda za nřih pred svořim vetsnim O-
czem proři: kři radi řvoga yedinoroye-
noga řina vazda na nřih řvořim milořř-
dnim liczem gľeda, guverna i brani, ka-
ko predrage řinove, i hkonczu nřim ho-
che darovati didinu řvita, utsinřvsie po- Rim. 8.
dobne preřlavnoi podobi řřukřstovoř.

Takovo lyubeznřivo prizřvanie i po-
nřvanie ř, ono ko nagřblie prave křřtiř-
ane na dobra dela: Kři pomřřřayuchi
da řřřkrozi veru řini Bory i utsinřni, i
prřtřestřniczi nature bořřřtvene, yęřř 1. Pct. 1.
potaknuti Duhom řřvetřim kři va nřih pre-
biva, řiveti kako řře prřřřoyi řinom yę-
dnoga takova Gořřpodina, tereřř řramu-
yu neohraniti křřřotu nebesķe pľeme-
nite didine: I zato řa vřřakřm nadřřřřo-
yaniem i řřkřbyu nařřřřduyu řřvoga pr-
voroyenoga brata řřukřřta, řivuchi va-
vřřakom umřřřenřřvu i tihořřřyu, řřřřřu-
chi vavřřakoi řřřř řlavu Bory řřtavechi
řivot řvori za brate řvory, dobro řřřine

E iij chi

KAP. III.

chi nepriatelom svoim ditsechisse vpo-
gryenyu, i vkrisu gospodina nassega Is-
sukrista, i govore sja Zahariyu zayed-
Galat. 6. no : misimo osloboyeni od ruk nepria-
Luka 2. tel nassih, da prez straha slusili budemo
Bogu vsvetosti i vpravdi pred nim vse
dni sivota nassega. Szvetim Pavlom
Tit. 2. zayedno govore. Milost Bosya Yavis-
lashe yesit da odvrgsi vsaku nepravda-
nost, i svitovna poselinya, trezvo, i
pravo i bogolyubno sivuchi na ovom
svitu tsekayuchi blaseno ufanie, i prissas-
stye Szlave velikoga Boga i spasitelia
nassega Issukrista.

Takovo i drugo mislienie i nagibe,
Vera nadahnuta tsini va srcezh svoih
pravdnostvorenih : Ionki savsima nes-
chuti vsrczu svojem dai li yedan del
ovakovih nagib i plodov bosastvenih :
negosheye udal svitu i plti : ta stanovis-
to znai, da osshe nima ove vere ka pra-
vadna tslovika tsini, i niud Issukristov,
Rim. 9. zats nima duha Issukristova; i tako ni Issu-
kristo

kristo
Zato
tsasik
re, te
cze,
voi,

Ka
kri

IA
Izu
se K
nissia
gove
Issuk
stian
akos
navl
ni kr
veri
itsis

KAP. III.

37

krstov, aki ni Isukrstov ta ni krstianin.
 Zato ne arviše veche mudrosti tslovis
 tsasška suprot pravadnosti presvete ve-
 re, tere daimo vsu Szlavu nasse pravis
 cze, dostoinosti i vridnosti Isukrstos Galat. 3.
 voi, kimše oblatsimo skrozi Veru.

KAP. V.

Kakoše Krstianin Isukrstom oblatsi i po-
 kriva.

IAkoš se po zgora retsenih ritsah raz-
 zumno i tsisto more razumeti kako-
 še Krstianin more Isukrstom oblechi,
 nistar mañe hochemo ofšche od toga
 govoriti: Znayuchi da govorenje od
 Isukrsta i od dari ñegovih pravomu kr-
 stianinu nigdar ni grustno ni zabavno
 akoš se prem yedna rits tišuche krat po-
 navlia. Ya tako govorim da pravi ver-
 ni krstianin zna daye Isukrst ñegov po
 veri ša vsu ñega praviczu, šivetostyu
 i tsistochu: I tako kakoše tslovik va ye-
 E v dnu

KAP. V.

dnū lipu i plemenitu svitu obltse kada
hoche poiti, pred yednoga velikoga gos-
spodina. Tako Krstianin ukrassen i po-
kriven stsistochu Isukristovu i sa vsu
nega svrsihu dobrotu, se prikase pred
Boga, Gospodina vsih stvari, u fayur-
chisse na dostoinost i vridnost Isukristo-
vu ne inako nego kako dabi on dostoyā-
bil, i sam dobil vse tsagodie sam Isus-
krist dobil, i dostignul snega Vridnos-
styu.

Vera stanovito tsini da Isukrista imao
mo i udrsimo, i vsaka, kavañem yesu,
kako vsaki od nas udrsi svoyu vlasschu
svitu. I zato oblechisse Isukristom ni
drugo nego drsati za stanovito, da ē
nas Isukrist, kako istina yesit ako ve-
ruyemo. I verovati imamo, da zavoa-
lyu ove nebesike svite yesmo ugodni, i
prietni pred oblitsyem Bosyim. Yere ist-
tina ē, da on kako predobri otacz nāye
svoga sina daroval, tere hocheda vsaka
negova pravicza, i vasi tsagodigaye, i tsā
godī

godí more slavísimí ñegovími delí, nástí
vnaštoí oblástí bude : tako dásse more
mo slobodno pohvalítí, kako dabi símo
ga znaštu vlašchu mochu dobíli , i utsí
nilitstogodie on tsíní, kígodí ovo veru
ye, nástí hoche prez dvoicze ístíno o
no tsto veruye, kako yešmo zgora po
kazali .

Zato krístianín ima ímetí yednu sítas
novítu verú i tvrdo drsaníe , da vsáko
dobro , i vsáka mílost i bogatástva ís
kukrístova nástí yesu . Zato kadanam
ye Bog daroval ískukrístá, kako more bí
tí dabi nam vsáka sñím nedaroval : A
ko yesít to ístína, kako i ye ístína : Krí
stianín more sa ístínu rechi . Ya sam sín
Bosýí, ískukríst ye moí brat , ya yesám
gosspodin Neba i zemlie , pakla i smre
ti, i zakona : Yere nemoreme veche za
kó potvarati níproklinati, kada ye mo
ga ískukrístá pravadnost móya utsíhena.
To yesít ona yedína vera ka tsíní tslovíe
ka ímenovati Krístianína terega sa ísu
krístom

KAP. V.

Eze. 33.

kristom oblatsi, kako yesimo rekli: I to
 se more pravo navlastni velik sakramēt
 ili otaino imenovati, pod kimse udrse
 tsudne i neslissane ritsi velikoga Boga,
 koye nemogu tslovitsassko srceze proiti,
 akoga Bog neumeksa i nepripravi zmi-
 lostyu svoyu kakoye obechal po Eze-
 hielu Proroku govorechi. Hochuvam
 dati novo srceze, i novi duh hochu pos-
 taviti vsredu vas: i odneti hochu srceze
 kameno iz plti vasse, i dativam hochu ye-
 dno messeno srceze: On paki ki tako ne-
 veruye, daye Isukrist nega savsim nes-
 ga blagom ko on ima, taisti, govoru,
 nemorese zvati pravi Krstianin: i nig-
 dar neche mochi imeti svoyu konsien-
 cziu veselu i pokoinu, ni volyu dobru i
 goruchu kdobrim delom, i brzo hoche
 od nih pomañkati: Patseye nigdar ne-
 che mochi pravo dobre utsiniti.

Ova santa vera i ufanie ko imamo
 va Isukristovoi mazdi i vridnosti tsini
 lyudi da pravi Krstiani postanu, kripki,
 veseli,

veseli, dobrovolni, bogolyubni, nag-
nuti na dobra dela, didichi kralievstva
Bosyega, i negovi predragi sinove va-
kih istinno duh sveti prebiva. Ko str-
cze yesit tako nemarno i studeno, kad
dobro pomislili na neproczeni i nesi-
merni dar i dobro ko namye Bog utis-
nil darovavsi nam svoga predragoga
sina sta vsu nega svrshnostyu, dasie ne
rastepili zyednim gorechim poselin-
yem seliyuchimu biti podoban va do-
brih delih? Buduchnam on od oca na
yedan eksempal dan, vkoga imamo va-
zda gliedati tsinechi prilitsan vashitak i
sivlienie nasse, tako da bude yedna fur-
ma i prilika sivlienja Isukristova, kako
sveti Petar govori: ISKRT yesit za nas i. Pet. a.
trpel, nauk i eksempal nam ostavivsi
da nasliduyemo stupine negove.

Isukrist ē
Eksempal
kristianō.

Iz ovoga razmislieniya ishaya yedan
drugi put kakosie ima tslovik oditi sta Is-
sukristom koga moremo pravo imeno-
vati yedan Eksempal: Zats kristianin i-
ma

KAP. V.

Efez. 4.
Rim. 15.

ma peliati i drsati vse svoje sivlienie po
eksemplu i furmi Isukrstova sivlienya
skladayuchi se Isnim va vsako mislien-
yu, besidai i delih: ostavlayuchi ne-
pravadno sivlenie nazad, i odivayuchi
se znovim: Razumei zonim Isukr-
stovim. Yere sveti Pavel govori: od-
vrzimo dela od tmin, i obuczimo se bo-
rusyem svitlosti, ne uposryu, i upias-
nosti, ne upostilih i vslastah, ne vka-
rany, nego obuczite se Gospodinom
Isukrstom, i poselienie plieno ne dos-
vrsite: Tako da pravi krstianin razte-
plien lyubavu va ISKTA govori sam
vsebi, kada meye ISKT (prez niedne
svoje potrebe) svoyu vlastchu krva-
yu odkupil: tereye ubog postal, da nas
bogate utsini, prem tako i ya hochu da-
ti moye blago i vlastchi sivot za lyubav
i spasenie moga blisnega: I kakosama
se ya odil Isukrstom za lyubav kumie
iskazal, tako hochu da moi blisni va IS-
SKTU za lyubav ku knemu imam, za
volyu

volyu
zmoin
che ni
more
akou
tove:
zavol
chu kr
da Isu
Bogu
ti kris
yuch
presta
drsi.
Ov
i obil
podlo
zati i
i yos
sim v
nih p
sti Is
milie

volyu Isukrista dasse samnom obutse i
zmoim blagom : Iako tako neutsini, off-
che ni pravi kristianin, zatsto niedan ne-
more pravo rechi, Ya Isukrista lyubim
ako ude negovenelyubi, i brate Isukrista
tove : ako nassega iskrdnēga lyubimo
zavolyu koga yesit Isukrist svoyu vlasti
chu krv prolil, nemoremo istinno rechi
da Isukrista lyubimo, ki buduch takmē
Bogu, podlosan be Otczu dari do smrti
i krisa, i nasye lyubil i odkupil daru-
yuch nam samoga sebi savsimi nēga
preislavnimi deli i sa vsim isa ima i oba-
drsi.

Filip. 2.

Ovim natsinom mi bogati utsinēni
i obilni zblagom Isukristovim, imamo
podlosni i poslusi biti Bogu, i prikazati
i ofrati nassa dela, i vse nasse ritsi,
i yossnati samih iskrdnīm i bratom nas-
sim va Isukristu, slusechi nīm va vsih
nīm porribah, i buduchi nīm kako namie-
sti Isukrista : Tako kakoye Isukrist u-
milien, krotak, i odstupan vsakoga ka-
ranya :

KAP. V.

- Mat. 12. ranya : Tako imamo nadstoyati i skrbeti da budemo umilieni i krotki prez vsake svade i karbe, ne listo ritsyu nego i vdianyu : kakoye Isukrist trpel vsako prognanie i pogryenie ovoga svita radi slave Bosye, tako i mi veselo imamo trpeti pogryenya i prognania, ka kri
2. Tim. 3. vi Kristiani tsine suprot onim ki hote pravo va Isukristu siveti. Isukrist yesit postavil dussu svoyu za svoye nepriatele i molilye za nih na krisu : I mi imamo takoye vazda za nepriatele nasse Moliti, i dobrovolno postaviti Sivot nass radi nih spasenia : Takoshe nasliduyu stupine Isukristove kako govori S. Petar. Zatsto kada znamo Isukrista kako rits nassu savsim nega bogatstvomi (to yesit oblechisse Isukristom, i postaviti tsistu otavlake skvrnosti) drugo namemanka utsiniti, nego Boga slaviti zna slidom Isukristovim tere onoisito tsiniti nassim bratom, tstoye nam Isukrist utsinil : navlastito znayuchi po negovom govo

govor
Brato
prija
i prez
di Is
bra p
Isukr
vi uc
udih
Z
di ve
dily
i pet
iman
ga, l
na p
ne i
re k
odk
la. S
vo t
iman
tann

govorenyu, da vse tsagodi utsinimo
 Bratom negovim i nassim on za dobro
 priimlie, kako dabishe nemu utsinilo,
 i prez dvoicze buduch pravi krstiani u-
 di Isukrstovi: nemoremo ni zla ni do-
 bra pravim krstianom utsiniti, da toga
 Isukrstu neutsinimo, buduch oni nego-
 vi udi, da on vse to ne usiva ili trpi va-
 udih svoih.

Zato kakoye Isukrst nassa odicha ra-
 di vere, tako i mi imamo biti odicha ra-
 di lyubave bratō nassim, i onuistu skrb
 i petsal ku za sivot nass imamo i za nih
 imamo imeti, koisu pravi udi tela nasse-
 ga, koga yesit Isukrst glava. Toye *Rim. 12.*
 na priazan i Bosastvena lyubav, ka nika-
 ne i rasite iz yedne nehinbene prave ve-
 re ku Bog nadahne svoim izabranim,
 odke S. Paval govori da po lyubavi des *1. Timot.*
 la. Sitak stanovito ili sivlienie Isukrstos *nat.*
 vo tsigovim naslidovanem i eksimplō
 imamosse oblechi, bil ye yedan nepress-
 tanni krispln nevol, truda, muk, pogra-
 F yenya

KAP. V.

Galat. 5.

Luka 9.

Vzrok kri

sa naše

že.

2 Kor. 12.

2. Kor. 4.

yenya i prognania : ako hochemo biti
 prilitsni negovu sivlienyu : vazdaname
 ye potribno kris nositi : Kako on sam
 retse , ki hoche po mni poiti, odvrzi sa
 sebe, i vazmi svoi kris vsaki dan i na
 sledui mene . Poglaviti uzrok krisa o
 voga, yesit da Bog nash zovim dugova
 niem i skuffaniem hoche umarati vnaš
 nagibe sircza i poselinyaplena, neka za
 uhitimo i pochutimo vnaš samih ono
 sivršenie ukom yesimo od Isukrista za
 uhicheni vyedinstvi ili vprimisanyu tes
 la negova, i hoche da vera nasha tsista ka
 ko zlato va ognenoi pechi vsakih nevol
 sivitila bude na slavu negovu . I potom
 hoche da znashu slabostyu prosvetlimo
 veliku moch negovu, ku ovi sivit nasho
 yu sramotu vnaš vidi, kada krhkoit ili
 nemoch nasha positae yaka i kripka skro
 zi nevolie i prognanie , i koliko veche
 yesit tirana, prognana i obnevoliena, to
 liko veche positaye mochna i neganuta .
 Zatsto S. Paval govori, mi imamo ovo
 blago

blago všašudeh zemalſkih, nato da ples
meniščina viſſotsine bude od Boga, a
ne od naſt: va vſih trpimo, ali niſimo po
gruseni: potribni yeſimo, ali niſimo zas
puſſcheni: prognanie trpimo, ali niſimo
oſtavlieni: poſſipotani, ali nepogibamo,
vazda okolo noſſechi umaranie Goſpo
dina Iſuſa vtelu naſſem: da yoff i sivot
Iſuſov oſitovan bude vtelu naſſem.

Zato kada vidimo da Iſukriſt i ſnega
predragi Apuſtoli yeſu Boga ſlavili,
ſnſh nevoliami i trplieniem, obyimlſe
moye i mi veſſelo ſvetim Pavlom zaye Galat. 5.
dno govorechi: Nedai Bog dabiſſe ſla
vil, nego vkriſu Goſpodina naſſega I
ſukriſta: I tsiniſimo tako, da ovi ſvit na
ſnega ſramotu zna i zotsima vidi grozo
vita dela i plod, ki Bog tsini va onih ki
tsiſto i priproſto obyimlyu miſoſt ſve
toga Evanyelia, videchi (govoru) lyudi
ovoga ſvita ſkoliku tihoſtyu i krotok
tyu ſreza, pravi kriſtiani trpe i podnaſſa
yu pogublienie blaga, ſmrt, dicze ſvoe
F ſ ye,

KAP. V.

ye, sramotu, bolezní sivotu, i prognas-
nie od krivih Krstianov: vide kako oni
sami mole Boga vduhu i va istini pri-
imlyuchi od ruk negovih vsaka kagodi
imse prigode zadobro i pravo drsechi i
priimlyuchi, i za sveto, vse tsagodi tsia-
ni i daye, i vavsakoi srichi i nesrichi,
vsalosti i vradosti hvalechi i blagoslas-
vliayuchi kako presvetoga i predrago-
ga Otcza, i spovidayu spoznavsi za
velik dar Bosyi trpeti naiprvo radi Evā-
yelia i za naslidovanie Isukristovo, na-
vlastito znayuchi da nevolia rodi vstr-
plienie, a vstrplienie skufsnu, a skufsna
ufanie, a ufanie nepogryuye. Govoru
da vstrplienie dela skuffanie, zats bu-
dach Bog obechal vnevoliah pomagati
onih kisseufayu van, znamoga po skufs-
ni dokle stoimo mochni i stanoviti, pod-
prti i pokriplieni ruku Bosyu, ovo tsie-
niti paki nemoremo zmochu nasfu. Za-
to skrozi vstrplienie chutimo i znamo
da Gospodin daye pomoch ku yest o-
bechal

Rim. 5.
Kako vst-
trplienie
rodi sku-
fsnu.

Ivan 9.

bech
naff
znar
i on
fsl r
D
zad
prav
spri
TA
bili
tsye
zats
tako
utiff
zay

N
A
zna

bechal vpotribah, i takosie potvryuyē
nasse ufanie : Yere bilobi veliko nespō-
znanie netsekati sprvine onu pomoch,
i onu utehu, ku yesimo yurekussali i na-
sli tako stanovitū i tvrdu .

Da natstoye toliko bessid potribno ?
zadovolnobi nam imelo biti znati da
pravi krstiani skrozi nevolie oblatseie
sprilitsyem ili podobu propetoga IŠK-
TA : ku ako budemo dobrovolno no-
sili, potom hochemosie oblechi sprili-
tsyem i podobu slavnoga IŠK TA, 2. Kor. 10.
zats kakono obiluyu muke Isukristove 2. Timo. 1.
tako po Isukristu hote obilovati osshe i
utissenya nassa, i ako trpimo zayedno,
zayedno hochemo i kralievati .

KAP. VI.

Nike pomechi i nauki suprot bezufanyu .

ALI diaval paki, tere tslovitsasika
Mudrost vazda islichu Szlechi
znas ovu presvetu veru radi koye vea
F iij ruyes

KAP. VI.

ruyemo da va Isukristu yesu kassigani
vši nalsi grihi, i da snega presvetu krv
yu yesmo zbogom spravleni i smire
ni; Potribno yesit da krstianin vazda i
ma gotovo orusye na branbu suprot o
voi zalo i napasti i skusni, ka ische va
zeti dusi ne sivot.

Rim 4. Mei ovim orusyem drsim da yesu
Tsetiri vele mochnye, vruche i devote molitve:
pomochi tere gusito pritsefchenie presvete vetse
Suprot na re Isukristove, i spomenutye Krsta, i
pasti. zla preodlutsenia va molitvah hochemo zo
i maliah= czem misetsnoga rechi. Gosspodine po
na usan= mozi moyu nevernost: I sta Apustoli,
ya. Gosspodine pobolssainam veru: I ako
Marko 9. bude vnasi prebivalo yedno neprestan
Luka 17. no poselinye pobolssania vere, ufanja i
1. Tes. 5. lyubaye, moliti hochemo neprestanno
Ka e pra= kako S. Paval utsi: zats molitva ni dru
va molit= go nego yedno vruche poselinye Vbo
va. gu utvryeno.

Sza spomenutyem krstchenia nasle
ga potvryeni i stanoviti hochemo biti
dasmu

dašmo smireni i Zbogō spravlieni, yez
 re Š. Petar govori da korablia Noeva *1. Pet. 3.*
 yest bila yedna Figura ili znamenie Kr-
 šchenia : zato kakosie yest Noya veru-
 yuch obetom Bosyim vkorabli pred po-
 topom ohranil, tako i mi skrozi veru
 va krstu sie ohranimo spašeni pred srs-
 dom Bosyim, koya vera yest stanovia-
 to utvryena vritsi Isukristovoi, ki tako
 govori : Ki bude veroval, i kršchen bu- *Mar. 16.*
 de, spašen hoche biti. i povsakom ras-
 tsunu yest pravo, yere vkrstu Isukristō
 sie oblatsimo kakono potvryuye Š. Pa-
 val, i potom paki yesimo pritsestnia
 ezi pravadnosti negove, i vsakoga nes-
 gova blaga : I pod ovu dragoczennu *Galat. 3.*
 svitu, grihi ke nassa slabost utsini po-
 kriveni yesu, i nissu nam od Boga va-
 meñeni ni naratsun postavlieni : I kako
 govori Š. Paval. Nam pristoi ono blas-
 senstvo Psalma, ki govori. Blasen i yes-
 su kimsu nish nepravadnosti odpustiche *Rim. 4-*
 ne, i kih grihi yesu pokriveni. Blasen *Psal. 32.*
 F iii yest

KAP. VI.

yeſt tslovik komu Goſpodin griha ne
vameni .

Ali tsuvaſe dobro vſaki Krſtianin ,
daſi nevazme po ovih beſedah preve-
liku oblaſt ſagrſſati : zatto ovi nauk
nepriſtoi onim kiſe diſe ſkrſtianskim
imenom , zbeſedami ſpovedayu Iſus
krſta , a zdeli ga taye : nego priſtoi pra-
vīm krſtianom ki akoſſe nepreſtanno
yunatski ſpityu ſvoyu , i ſa ovīm ſvīto
i zdiavlom bore , da niſtar mañe vſaki
dan vgrih po ſlaboſti opotaknuſe i pa-
du : I ſilaim yeſt vazda govoriti , odpu-
ſti nam dlge naſſe . Ovīm iſtīm mi go-
vorimo ka utiſſenyu niſh i kpotvryenyu ,
daſe nedelſperayu , kako dabi naſi Krv
Iſukrſtova ne tſiſtila i neprala otavſas
koga griha , i kako dabi on nebil odve-
tnik i miſoſrdie udov ſvoih .

Zato kada yeſimo napoſtovani i po-
taknuti da dvoimo za proſſchenie gri-
hov naſſih : tere kad naſſa veſt ſe potsi-
ñe mutiti , uteczy moſe on hip oruſni i
ukraa

ukraa
ſukr
taru
ſlidn
preſ
mog
dabi
nuty
vim
sne k
dne
gom
tame
ye ,
ovo
ta , k
nie
kako
taſſ
ivry
gan
lia p
T

ukrašeni zveru kdragoczennoi krvi Is
 šukristovoi, ka ē za naš prolita na Ol-
 taru Krisa i Vernim razdiliena vpo-
 šlidnoi vetseri pod krovom i natsinom
 prešvetoga šakramenta, ki yešit od ša-
 moga ISKITA nareyen i postavlien
 dabišmo tsasno pošvechivali špome-
 nutye šmrti negove, tere dabišmo zo-
 vim videchim šzakramentom naše tu-
 sne konšienctie utišili, šigure i šlobo-
 dne utsiniliye naše šprave i mira Zbo-
 gom. Prešlavni Isukrist utsinilye teš-
 tament kada retse. Ovo yešit telo mo-
 ye, ko yešit za vaš dano: Potom paki
 ovo yešit krv moya novoga Teššamē-
 ta, kaše za vnoziš proliva na odpušče-
 nie grihov: Mi znamo da Teššament
 kako š. Paval govori, akoš yešit tšlovi-
 tsasški, nišštarmañe akoye šmrtiyom po-
 štvryen, niedanga neodmeche i neprila-
 gamu nišštar: i niedan Teššament neva-
 lia pred šmrtiyu, nego po šmrti vala.

Teššament tada Isukristov vakom o-

F v betuye

Od vetse-
 re Isukrist-
 tove.

Luka 22.

Mat. 2.

Galat. 3.

KAP. VI.

betuye prosshenie grihov, milost, i do-
brovolnost svoyu i Otcza svoga, i o-
betuye milostdie i sivot vetsni. Ovi
Testament govori, da bude valial po-
tvrdivgaye zato sidragoczennu svoyu
krvyu, i zvlasschu smrtiyu. Zato S. Pa-
val govori, da Isukrist ē toga radi sred-
nik i umiritel novoga Testamenta, da
prispevsi Szmrt na odkuplenie onih
prestuplienyi, ka bihu pod prvim tess-
tamentom, oni kisu zvani, da primu o-
bitovania vetsne didine: Yere ondi ka-
die testament, odpotribe yesit da smrt
se prigodi onomu ki Testament tsini,
zats testament yesit umrtvih, to ē, smr-
tyu potvryen: Kada nevalia dokle yesit
siv on kiga yesit utsinil. A zato skrozi
Isukristovu smrt yesmo siguri, i stano-
viti da Testament valia vakom nam yes-
su odpusschene vse nasse nepravadnosti
ti i utsineni didichi sivotu vetsnogattere
za yedno istinno znamenie i veru, da
yesit tomu tako, ostavilnamye na mess-
to

to yednoga petsata ovi bosastveni pres
sveti sakrament, ki ne sľamo daye istina
no ufanie duffam nasm sľvota vetsnoga
nego nasm yoff sigure tsini neumrlnosti
nalfe plti: Zats kadye ona dosľega vria
mena sľva sľtvorena radi one neumrvffe
plti ili tela, i yednim nikim natsinom u
tsiľnena ě pritsestnicza, da ima del one
bosastvene plti skrozi ovu veru, neche
biti vaveki pogubljena, nego kiyu pri
imlie i sľnuse pritsestchuye prez ove ve
re, onamusje vtsemer obrati: Yere kako
no yistvina teľsľna, kada naide sľtumak
pln zla betega onasje takaisje skvari ě
vele skodi: tako i ova duhovna yist
vina ako naide yednu lukavu duffu plnu
zlobe i nevernosti, porinutiyu hoche u
vechi rassap, a to ne radi ľneye uzroka,
nego zats netsistim i nevernim niedna
rits ni ľnim tsista, akosje Posľvechena
zblagoslovom gosľpodńim. Zats kako
govori S. Paval on ki yi od ovoga kru 1. Kor. 10.
ha, i piye iz ovoga Pehara nedostoino,
krivacz

KAP. VI.

krivacz bude tela i krvi gospodne : tere
yi i piye svoye vlastche osuyenie , nez
proczinechi telo Gospodne .

Tsto e ne-
razlutsiti
Telo Gos-
podnie .

Evre. 6.

Obetu =
yuch Isu-
krst proff
chenie gri-
hov, dile-
chi Sakra-
ment krvi
svoye: on
ki prijmie
ovi Sakra-
ment spo-
vida, da
nestavi u

Ion neproczeni Telo Gospodne, ki
prez vere i prez lyubave Gospodnu ve-
rseru usiva : Yere on vato neveruye, da
ovo telo yest negov sivot, i otsischenie
vshih negovih grihov, i lassza Isukrista
tsini, trpche sina Bosyega, i krv tess-
tamenta drsi kako zayedne netsistu rits,
siku e posvechen bil, terebbe ruga Zdu-
hom milosti, i lyuto hoche biti od Bos-
ga kassigan za ovu nevernost i hudo-
bnu liczemeriu : Zats kada ni svoga us-
fania postavil upravadnostvorenje i spa-
senie muke Isukristove, a nistar mane
prijmlyuchi ovi sveti Szakrament, os-
tsito kase da nestavi svoga ufania vlas-
mu Isukristovu muku . Zato sam sebe
potvara tere svidotsastvo daye svoye
vlastche nepravadnosti, i samoga sebe
na smrt vetsnu sudi, odmechuchisse si-
vota vetsnoga, kogamu Bog obetuye
va

va ov
Za
da nes
a to e
chenie
nemo
tami,
sienc
potsi
nepo
vave
ku,
hov
fanie
tu, i
yem
telor
Y
dost
za
kra
nin
mo

va ovom prešvetom sakramentu . *fania šv*

Zato kada Kršćianin vidi i chutiše *ga vđru*
 da negovi nepriatelj hotega premochi, *go, nego*
 a to ē kada dvoji i dani došignul proſi *va šukrš*
 čenie ſvoih grihov po ſukrštu, i da *tovu krv.*
 nemore trpeti đavla ſnegovimi napla-
 tami, tere da potvaranie dvojeche kon-
 ſienczie premaga ſuprot ſjemu, tako da
 poſiſne boyatiše i ſumñati daga pakal
 neposre, i daga ſmrt ſkrozi ſrd Boſy
 vaveki nepremore i nepogubi: kada, re-
 ku, chuti ove takove tuge i nevolie du-
 hovne, tada poidi z dobrim ſrczem i u
 fanjem ktomu prešvetomu ſakramen-
 tu, i primiga z devoczionō v ſrczu ſvo-
 yem govorech i odgovarayuchi nepria-
 telom ſvoim.

Ya patse iſpovidam i netaim daſam
 doſtoyan tiſſucha paklov, i vetsnu ſmrt
 za moye grihe: ali ovi Boſaſtveni ſa-
 krament kimſe ſada pritſeſchuyem, tsi-
 nime ſigura i ſtanovira proſſchenia vſih
 moyih nepravadnoſti, i umirenja zbo-
 gom.

KAP. VI.

gom. Ako ya pogliedam na dela moyá
ni zmosno dassé nespozná za grishnika i
osuyena: I nigdar moya vestí nebude
pokoya imela, veruyuch, da radi del ka
tsinim hotemi biti grihi prosti. Da ako
ya dobro proczinim i pomissim na o
bitovania, i vzavet Bosyi kimi obituye
radi krvi Isukristove proshchenie grihov
rakošam istinno Sztanovit dassamga
sprosil i dostignul i da imam milost nes
govu, kakošam sigur i stanovit da on
kiye obechal i zavet utsinil nemore la
gati ni ohiniti: i radi ove stanovite ve
re yessam pravadan utsimen: I ovoye pra
vicza Isukristova skrozi ku yessam spa
sen, i moya konsienczia yest utissena.
nišli on dal pretsisto sivoje telo vruke
grishnikov za grihe nasse? nišli on sivo
yu presvetu krv prolil za otsistiti vse
moye nepravadnosti?

Rim. 4.

Psal. 4.

A zato o duffe moya zatsto še salos
tiff i mutiff? ufai Vgošpodina, ki te ē
tako i toliko lyubil, da hotechite on od
vitsne

vitsne
svog
nasse
rovat
ye sv
kripi
si za
ba na
nebo
zaye
ve B
Z
ki na
diti
uskv
nafi
plats
ya g
blag
slov
zabr
vse
bete

vitsne smrti osloboditi, dalye na smrt
 svoga yedinoroyenoga sina, kiye sam
 nasse vazel i nalosil nasse ubolstvo za da
 rovaty nam svoye bogatstvo : polosila
 ye svrh sebe nassu nemoch da nasy po-
 kripsi zmochu svoyu, i postalye umrva-
 si za stvoriti nasy neumrvsse, znide zne-
 ba na zemlyu da vzneseni budemo na
 nebo, postalye Szin tslovitsaski sinami
 zayedno, da nasy utsini sa sobom sinos-
 ve Bosye.

Zato ki nasy hoche osvaditi Bog ē Rim. 8.
 ki nasy pravadne tsini : ki nasy hoche osv-
 diti : Isukrist ye umrl za nasy, patseye i
 uskvrnul ki nadesnoi Bosyoi sidi, i za
 nasy moli. Ostravi tada o Duffe moya Psal. 102.
 plats i uzdihanie : Blagoslovi duffe mo-
 ya gospodina : vsa moya vnutra da
 blagoslavliayu nega sveto ime. Blago-
 slovi duffe moya gospoda, i nigdar ne-
 zabi vsih dari negovih, ki ti odpustcha
 vse tvoye nepravdnosti, ki vse tvoye
 betege litsi, kiye od smrti odkupil tvo-
 sivot,

KAP. VI.

sivot, ki te milosrdiē i milosſchami kru-
ni: milosſtiv i milosrdan ē goſpod, kaſſā
kſrdu i velike milosſti: neſrdiſe vaveki,
i yavike neche prititi, ni utſinil po naſſi
grihih, ni po nepravadnoſti naſſoi ni nā
vrnul, yere kolikoye viſſe nebo od zēlie,
potvrđiſe milosſt ſvoyu ſvrhu onih ki
ſſega boye: kolikoye odſtupan iſtok od
zapada, dalie yeſt utſinil od naſſi nepra-
vadnoſti naſſe: kakoſe ſmiluye Otacz
na Szinove ſvoye, ſmilovalſe ye goſp-
pod ſvrhu naſſi kiſe ſſega boimo, daru-
yuch nam ſina ſvoga yedinoroyenoga.
Zovakovu veru, zovakovim vzdanyu
hvali: Zovimi i zovakovimi pomisſ-
lienyi imamo prieti ſakrament tela i kr-
vi goſpodina naſſega Iſukriſta.

Ovim natsinōſe izgaņa van izduſe
ſtrah, lyubavſe pobolſſā i naveche raſſe-
te, Veraſe tvrđi, konſienczia ſe pro-
ſvitlyuye, i yazik nigdar ni trudā Boga
hvaliti, i nepreſtanno hvalitiga za toli-
ke dobrete i pomochi. Ovoye kripoſt,
moch,

moch
ye ſi
tvrdo
dne
nihi
na,
dne
li Ve
ſveto
priņe
bi va
vnu
dina,
Kriſt
vſim
paki
ſlem
C
zapi
nech
peto
loſt
droſ

moch, i yedino ufanie duffe nasse. Ovo
 ye stina, kadie konsienczia svrhu ne
 tvrdo osnovana i zidana: neboise nie
 dne pogibelne Fortune, ni yoss pakles
 nih vrat, ni sirda Bosyega, ni zakos
 na, ni griha, ni smrti, ni diavlov, ni nie
 dne druge ritsi. I zato vas stan Misse i
 li Vetsere Isukristove stoi va ovom pre
 svetom sakramentu kadase Krstianini
 pri nem nahaya pritsestchuyuchisetsimela
 bi vazda otsi misli svoye odprte drsati
 vmuku ovoga premilostivoga Gospos
 dina, pomisliayuchi od yedne strane na
 Krisu prigvosyena tefsko oblosena sa
 vsimi nalsimi grihi: Od druge strane
 paki Boga kiye kassiga, tepuchi na nas
 nem mestu svoga predragoga sina.

O kolikoye blasen on ki otsi svoye
 zapira pred vsakim inim pozorom, i
 neche viditi ni blisati drugo, nego pro
 petoga Isukrista: vakomye vsiaka mis
 lost i vsako presimerno skrovisshe mu
 drosti i umetelstva postavlieno. Blas

KAP. VI.

zen ē on, govoru, ki vazda misal svoyu
pase i situ drsi zovakovu Bosastvenu
yistvinu, i zovakovim preslatkim i spa
sitelnim pityem, opiya Dusu svoyu
zlyubavu Bosyu.

Da prvo utsinim konacz ovo
mu govorenju: prvo hochu dati nazna
nie Krstianinu, da S. Avgustin ima o
bitsai ovi bosastveni sakramēt imeno
vati uzal od lyubave i otainu yedinstva:
I govori, da on ki prijmie otainu ye
dinstva, a neohrani uzal mira, ta nepri
imlie otainu zase, nego svidotsastvo
osuyenia suprot samoga sebe.

Zato znati imamo, da Gospodin
naredil i postavil ovi sakrament ne list
to da nasi utsini sigurih i stanovitih pro
fichenia grihov nashih, nego yost da nasi
rastepili i v asge na mir, na yedinstvo, i
bratinsku lyubav, zats gospodin vaos
vom sakramentu nasi tsini delnike tela
svoga takovim natsinom, da postane
yedina rits snami zayedno, i mi s nim.

Zato

Zats ē po
stavlie sa
kramēt ol
sara.

Za
dino t
tribno
udilien
dinstv
ki kake
pa zm
flani, o
resse r
skupa
tolikin
stvom
glanie
meina
Paval
ku bla
krvi l
pritsel
yestme
amo p
Pri
tselich
sa lju

KAP. VI.

50

Zato neimiyuchi on drugo, listo yedno telo koga vsih nasi delnike tsini, potrebnno e da otliche vsi mi skrozi takovo udilienie postanemo yedno telo, ko yedinstvo znamenuye kruh sakramenta, ki kako yest utsinen iz vnozih zrn sku- pa zmessanih, i takovim natsinom zmes- sani, da yedno zrno od drugoga nemo- resse razabrati: Tako i mi imamo biti skupa zdruseni i vyedini ni stakovim i tolikim yedinodushnim mirom i yedinstvom srca i misli, dasse nebude mo- glaniedna naimana raspra ni razdilienie meinami zgoditi: Ovo nam kase Sti Paval kada govori. Tsassa blagoslova ku blagoslavliamo, nili pritseffenie krvi Isukristove i kruhki lomimo: nili pritseffenie Tela Isukristova: Vnozi yestmo yeda kruh i yedno telo, yere vsi- smo pritsefni yednoga hliba.

Mir i yed-
instvo
znamena-
no e, kru-
ho i vino.

1. Kor. 10.

Prijmlyuchi tada ovo presveto pri- tseffenie, pomisliti imamo, dasmo vsi sa Isukristom zayedno skupa zmessani,

G ij vsisimo

KAP. VI.

Ki suprot
bratu sa-
grisa, kie
ud Isukrs-
tov, ta su-
prot Isu-
krstu sa-
grissa.

Priprava
Ksakra-
mentu.

vsišmo udi iednoga tela, udi Isukrstovi
tako da nemoremo osaloštiti, oklevetati
ili porusiti niednoga od bratov, da takai-
še va nem neosalostimo, oklevechemo
i porusimo samoga Isukrsta: nemore-
mo neskladnošti meyu brati imeti, da-
yu takaiše i sa Isukrstom nimamo: ne-
moremo Isukrsta lyubiti, akoga vbraš-
tih nelyubimo: koliku skrb imamo za
tilo naše, toliku imamo imeti za tilo bra-
tov, kišu udi tela našega: kako niedno-
ga uda vnasseš tilu nimamo, ki ka-
da chuti ki beteg ili bolezan vsebi, da-
še ne razlie i ne raztete po vsih drugih
udih, tako nimamo dopuštiti ni pristati
da brat naš niedno zlo trpi daše nañ ne-
šmiluyemo.

Zovakovim mišleniem imamoše
pripraviti ktolikomu i takovu Szakra-
mentu, yauiayuch va srdczih naših ye-
dnu goruchiu ljubav suprot našemu
blisnemu: yere ka vechia nagiba i volia
naš more brse nagnuti kzaimenoi liu-
bavi,

bavi, nego videchi da Isukrist daruyuschi nam samoga sebe, ne današ listu ponuia i zove, dašie yedan drugomu daruyemo, nego koliko ošchie tsiniše opchen všim nam, i tsini dašmo yedno vašem: Zato seliti imamo i ktomu nadstoiati, da bi vavših naš yedna šama duša, yedno srdce, i yedan šam yazik bil: buduch skladni, i u yedineni vmišli, vbešedah i vdelili. I znaš do bro i gledaj všaki kristianin, da kada godire prijmemo ovi presveti Szakrament, dusni yešmo všakomu delu, raboti i trudu kaa liubavi prištuye, tako i tim natsinō, da neosalostimo brate naše vniyednoi ritsi: tere da neostavimo niednu rits da ne utsinimo zaprud i pomoch nñh potribi. I akošu ki, koi prištupe kaovoi nebeškoj trpezi švete vetsere Gošpodne, buduchi razdileni i od bratov odlutseni: ti isti za štanovisto znaite, i drsite da nedostoino yidu, i krivi yešu tela i krvi Gošpodne, yia

G in duch

Kigodisse
pritseš-
chuye, du-
šanye va-
vših, švo-
mu blisnie
mu, ka lyu-
bavi priš-
toye.

KAP. VI.

duch i piyuch svoye vlastiche osuyenie:
zatsto po nih ne manka razlutsiti i trza-
ti telo Isukristovo, kad su odlutseni i
razdileni od bratov, radi srda i zle vo-
lie, to yesit od udov Isukristovih, i tako
neimiyuch dela niednoga va Isukristu,
mistar mane priimluchi presveti sakra-
ment kasu da veruyu, da vse nih spas-
senye stoi vpriyetyu i vyedinstvu Isu-
kristovom.

Idimo tada prieti ovi nebeski kruh
da budemo tsastili spomenutyje muke
Gospodne, tere da podpiramo i tvrdi-
mo ovim spomenutyem veru i stano-
vilstvo proshchenya grihov nashih, i da
zbudimo mislenya srdacz, i yazike
nashe: nato da hvalili budu i prodikova-
li prezmernu dobrotu boga nashega, i
poto za ohraniti zaimenu ljubav me-
yu sobom i svidotsitiyu yedan drugo-
mu zyednim kupnim yedinstvom, ko-
vsi imamo vtelu Isukristovu Gospo-
dina nashega.

Mimo

KAP. VI.

51

Mimo molitve, i spomenutya krsta, preodlusa
 i gusta obitsaya pritslischenia presiveto^{tsenie od}
 ga sakramenta, yesit osliche vele dobra tseti te po-
 pomoch suprot neufanyu i sirahu, ki ni mochi sli-
 priatel lyubavi Krstanskoi, spomenut^{prot neuf}
 ye nassega preodlutsenya i izabrania ksi fanyu.
 votu vetsnomu utvryeno va riitsi Bos^{Efz. 6.}
 yoi, ka yesit mets Duha svetoga, skim Luka 10.
 moremo pogubiti nepriatele nasse: Ra^{Znati de}
 duitesse, govori Gospodin, zato dasu s^{smo preo}
 imena vassa vnebesnih zapisana: Stano^{dlutseni, e}
 vito ni veche radošti na ovom svitu, ka^{uzrok ve}
 bi veche tifsila i pokoila nevolna i napa^{selia tsie}
 stovana krstianina, ili kie vakoi grih u^{vika.}
 pal, nego spomenutye negova preod^{Filip. 4.}
 lutsenia, izabrania i stanovitsva, da e^{Rim. 8.}
 on yedan od onih, kih imena yesu za-
 pisana uknigah sivota, i dasu izabrani
 od Boga da budu prilitsni oblitsyu lisa
 krstovu.

O neizretseno utislenie onoga ki ima
 ovu veru, i koyi neprestanno usivoyem.
 srezu ima i pomislia na ovo prestatko

G iiii i utis

KAP. VI.

Psal. 31.

Ki Evāye
lie prijm-
lie, štano-
vit ē dāye
preodlu-
tsen.

Plod i
znamenie
da znamo
dašmo
preodlu-
tseni.

i utišeno preodlutsenie : škrozi ko zna
da akoš prem pade ališe opotakne, Bog
Otacz negov kigaye preodlutsil ksivo-
tu vetsnomu , vazdaga zruku svoyu
podpira : ta isti vazda tako vašvoyem
šrczu govori : Akomeye Bog izabral
i preodlutsil kšlavi šina švoga, kimi ho-
che patsati ili škoditi ? ako yešt Bog za
naš , govori Š. Paval , ki nam hoche bi-
ti šuprot ? Patse navlaštito nato da pre-
odlutsenie vnaš išpušeno bude, pošlala-
ye šina švoga predragoga , ki yešt šis-
gur zaklad , da mi ki šmo prieli miloš-
Evanyelia, yešimo šinove Bosyi izabra-
ni ksivotu vetsnomu .

Ovo prešveto preodlutsenie drši i
znamenie ohrani pravoga Krštianina vyednoi ne-
da znamo preštannoī duhovnoi radošti : Yavlia
vašem pobolššanie dobrih del, usisega i
potitse na lyubav Bosyu, tsiniga nepria-
tela ovoga švita i griha . Kiye tako plah
ili div i selezan , znayuchi dagaye Bog
po šnega nešmernoī milošti prvo vekī
švoga

švoga
vu Bo
tar i š
dlivo
šlayer
voga
utsine
še Bo
tini , p
širich
Boga
milos
delih
O
mi i o
odlut
diavl
šrd E
drug
noš
liah ,
mod
Pavl

šivoga šina šivoril da vaš negori lyubav
 vu Bosyu? Kiye tako priprošit, zaniš-
 tar i štrašliv, da ne dsi za yedno šmr-
 dli vo gnoššiche vše raškosle, vša ko na-
 šlayenie, tsasiti, i vša ka bogatašiva o-
 voga šivita, znayuchi da yešit od Boga
 utšinen nebesiki grayanin? Ovi yešu ki-
 še Bogu pravo klaňayu Vduhu i va išt-
 tini, prijmlyuchi vša ka, volie i nevolie,
 šrična i nešrična iz ruke ņih Otcza
 Boga, hvalechiga vazda, kako Otcza
 miloštivoga, prava i šiveta va vših ņih
 delih.

Ovi ištiti tako va Bosyu lyubav usga-
 ni i orusni znayuchi ņih štanovito pre-
 odlutsenie, neboyеше šmrti, ni griha, ni
 diavla, ni pakla: oni neznayu isto yešit
 šird Bosyi, zatsto nevide Vbogu ništar
 drugo, nego lyubav otsinu i dobrovol-
 nost šuprot ņim. I akošu vkoih nevo-
 liah, onie prijmliu kako za yednu po-
 moch i priazan od ņih Boga, i šivetim
 Pavlom zayedno vapiyu: ki naš hoche Rim. 8.

G v razdiš

KAP. VI.

razdiliti od lyubave Bosye : nevolie, ili tuge ili prognanie, ili glad, ili nagota, ili pogibel, ili mets, kakoye pishano: tebe radi vazdan smrti yesmo predani, drsani yesmo za ovcze od mesnarnicze, ali niste tar maŋe va vsiŋ premagamo skrozi onoga ki nas lyubi.

17. 17.

Zato S. Ivan prez uzroka negovori, da pravi Krstiani znayu da hote biti spasiŋi i slavni, tere da zovim ufaniem ŋe posvechuyu (to yesit, na Bosyu slusbuŋe odlutsuyu) kakoye Isukrist svet . I S. Pavel kada napuchuye ŋvoye utse nike na Bogolyubno i ŋveto sivilenie, utsiŋi od spomenutya ŋihova izabrania i preodlutsenia , kako mochnu i kripku rits za yaviti lyubav Bosyu i skrb doŋ briŋ del vsrceŋ pravih krstianov. Isukrist takaiŋe ŋin Bosyi radi ovoga istoga uzroka otsito govoraiŋe od ovoga ŋves toga preodlutsenia , yere znayaiŋe od kolike potrebe i vridnosti yesit znanie od ovoga preodlutsenia na zidanie izabranih .

More

Mo
oni k
imayu
Boga
nezna
sivem
yuchi
kŋagi
guŋe
prem
ŋe gu
razlit
tsima
O
tany
govo
drsati
nas p
ti i ŋ
haya
Iz ov
ga m
Krsti

More bitidami retseſſ: ya znam, da prvo dvo
oni kih imena yeſſu vnebeſſih za piſſana, yenie.
imayu uzrok ſiveti uvetsnoi radoſti, i
Boga ſilaviti zbeſſidami i zdeli: ali ya
neznam yeſſamli ya vatom broyu, yere
ſivem va vetsnō ſirahu, navlaſtito zna
yuchi da ſam vele nemochan i krahk
kſagriſſenyu, pred tſigovu ſilu nemo
guſe toliko braniti dame vſaki dan ne
premore. I ktomu yoſſ pri la ga ſie, da kad: *Druzo*
ſie guſto vidim obnevolien i mutsen od *dvoyenie.*
razliſtnih nevol i tug, vidim ſkoro zo
tsima ſird Boſyi kime tepe i mutsi.

Ovomu tvoyemu dvoyenyu ili upi: *Odgovor.*
tanyu odgovarayuch: pre dragi Brate
govorim, da za ſtranovitu iſtinu imal
drſati, da ovo yeſſu diavlie napalſti ki
naſ po vſaki put iſſche od Vere odrinu
ti i ſivuchi, i od uſania koye iz vere iz
haya tere naſ ſigure tſini Boſye priazni.
Iz ove dragoczenne ſvite, Diaval ſne
ga meſſiriyu ſiliſe ſlechi duſſu uboga
Kriſtianina, i oplinitiga otavſake kripo
ſti :

KAP. VI.

stí: Yere on zna da niedan ní pravi ver-
ni, ako neveruye Bosyím rítsam, ki o-
betuye vsíh grihov proščenie, i mír
ňegov vsíakomu ki godi príjmlie milost
sivetoga Evanyelia: Govoru, da kigo-
di po ovom obetovanyu Bosyem stas
novito nedrsíse damu yest Bog milost-
tiv i priaznivi otacz, tere da od ňega u-
fano netseka didine Kralievstva nebes-
koga, ta ni pravi verni Kristianin: i sas
vsíma tsiníse nedostoyan milosti Bos-

Evre. 3. ye. Zato Š. Paval govori: Da mi yest
mo hisa Bosya, ako listo obdrsímo tyra
do ufanie i slavu ufanía dari do kőcza.

Evre. 4. I drugde naš nagovara i proši da nezas-
vrsemo ufanía nassega, ko veliku plachu
ima.

Zato predragi brate nadstóimo sas-
vsu skrbu da volyu Bosyu tsinimo ka-
ko dobri sinove, i tsuvaimosie grihov
tša naíveche moremo, i akoš kadagodi
po našoi krhkosti i slabosti sagrísimo
zato neveruimo i nedrsímo dasimo sas-
sudi

*a. Ivan. 2.
Nevolie o
vogašvi-
ta nišu
znamie
šda.*

*sudi
ščeni
kapol-
milos-
Sz
Š. Av-
tacz i
mañe
to ud-
simo
da nā
nepri-
se za
podí
ga k
koga
A
yelia
sina
zni
beš
lšuk
mo*

ſudi ſrda, ili daſmo od Duha Š. zapu: Prits. 3.
 ſſcheni: zatsto imamo naſſega odvetnie Priāſi mī
 ka poli Otca, Iſukriſta pravadnoga, kie loſt Evā.
 miloſrdie i proſſchenie grihov naſſih. yelia, i za
 Szpomenimoſe bratio one poſtave drago imē
 Š. Avguſtina, ki govori: da niedan ſve: yuchi ri-
 tacz i pravadni prez griha ni: A niſſtar tsi i naſſi
 mañe on liye zato pravadā i ſvet, da liſt dovanie i
 to udrſi ſplodni delō ſvetoſt. I zato ako Iſukriſto-
 ſimo obnevolieni i mutſeni, neveruimo znamē e
 da nā Bog ſſalie nevolie zato daye naſſi da yeſmo
 nepriatel, ili daſmo odvrseni: patſe br: Szinove
 ſe zato daye naſſi miloſtivi Otacz. Goſt: Boſyi.
 podin (govori Szalamun) kaſſiga ono:
 ga koga on lyubi i tepe vſiakoga ſina
 koga prijmie.

A zato kadaſmo prieli miloſt Evā-
 yelia, pokoi tſlovik ē od Boga priet za
 ſina, nimamo dvoiti na miloſti i pria-
 zni Boſvoi. I kada znamo i chutimo da
 beſide Boſye i naſſidovanie ſivlienya
 Iſukriſtova namye ugodno i drago, ima-
 mo zaſtanovito drſati daſmo ſinove
 Boſyi

KAP. VI.

Efr. 2.
Zatsto A-
pustol i-
menuye
duha sve-
toga duh
od obeto-
vania.

Bosyi i tempal Duha Š. zašto overšiti
nemoguše tsiniti zdeli mudrosti tslovis-
tsaške, nego yesu dari Duha Š. ki vnaš-
po veri prebiva, i ē kako yedan petsat ki
potvrjuje i zapetsati vsrzech nashih o-
na bosastvena obitovanja, kih stanovite
stvo namye prvo zapetsati i štampal
vpamet našu: I zapotvrditi i uštanovit
titi ova obitovanja namye od Boga da
no mesto zaklada: pokle verovaste, go-
vori Apustol, znamenovani i zapetsa-
chenište vduhu Š. od obitovanja, ki ē
zaklad našega oratsastva.

Evo viditi kako kase, da srca vera-
nih yesu štampana duhō svetim kako
zyednim petsatom, tako da Duha sve-
toga imenuye, duh od obitovanja, zato
da potvrjuje obitovanie Evanyelia, ko
yest (kakosimo veche krat rekli) yedan
dobrosrichan glasi: ki proshenie griz-
hov obituye, i sivot vetsni onim ki ve-
ruyu da va Isukristu yesu vsi nih grihi
kassigani.

Vsi

Vsi
mo si
ri, i z
Duha
Abba
su su
eyi ye
bote c
ha od
ba O
daye
sinov
simo i
Iz
Š. Pa
kom c
dotsa
natsin
yelja
Z
ni da
mam
On s

KAP. VI.

26

Vsi ki veruyemo va Isukrista, yes-
mo sinove Bosyi, kako Š. Paval govor^{Gal. 3.}
ri, i zato tsasmo sinove, posilalye Bog
Duha sina svoga vsrcza nassa, ki vapi-
Abba Otse. i Krimlianom. Oni ki ye-
su suyeni duhom Bosyim, sinove Bo^{Rim. 8.}
syi yesu: yere vi niste prieli duha od ra-
bote drugots vstrah, negošte prieli du-
ha od posinovlienya, kim vapiemo Ab-
ba Otse: zats taisti duh svidotsastvo
daye zduhom nassim zayedno dasmo
sinove Bosyi, i ako smo sinove, tako ye-
simo i didichi.

I znatisse ima da va ovih dvih mestih
Š. Paval tsisto i orsito govori, ne po ni-
kom oslobuinō navisschenyu, nego svi-
dostastvom ko Duh Š. tsini opchenim
natsinom vsim ki prijmlyu milost Evā-
yelia.

Zato ako Duh Š. nass stranovite tsle-
ni dasmo sinove i didichi Bosyi, zats ie-
mamo dvoiti na nassem preodlutsenyu:
On sam govori vatoi istoi Epistoli, o^{Rim. 8.}
nilu

KAP. VI.

Znaměya
preodlu-
tsenoga.

nihkihye prvo odlutsil, tihye i prizval,
i onih kihye prizval, utsiniye pravadne:
i one keye pravadne stvoril, yesit takoye
proslavil: tsa retsemo zato na ove ritsi:
Akoye Bog snami ki bude suprot nam:
ako tada ya istinno znam, da me yesit
Bog prizval, i darovalmie veru, i plodi
ki isne ishaya, a to ē mir kōshienzie,
umaranie plti, i osivlienie duha, ako ne
savšima, dai yedan del, zatsto imam
dvoiti yesamli preodlutsen?

1. Kor. 2.

Potom ossche reczimo S. Pavlō za-
yedno, da vsi pravi krstiani, to yesit, o-
ni ki Evanyeliu veruyu prijmly Duha,
ne ovoga svita, nego Duha ki od Boga
pride, tsijm nadahnutyē znayu ritsi, ke-
im su od Boga darovane: ko tsudo ē
zato ako znamo daim yesit Bog odvis-
ka daroval yedno vetsno? ali niki go-
vore da niedā nima biti tako ohol ni be-
zotsan hvalechise da ima Duh Isukrist-
tov.

To govore oni nato, kako dabiše kr-
stianin

stian
svog
samo
yedn
krsti
neim
samo
podi
Duh
varat
isti k
to da
ru za
prepo
však
viday
D
lutsit
ssche
holia
vnaš
rintia
govo

štianin hvalil daga ima škrozi mazdu i
 svoga vlastčega dostoyanštva, a ne po
 samoi milosti Bosyoi: I kako dabi bila
 yedna oholia isspovidati i rechi da smo
 kršćiani, tere da ki more biti kršćianin
 neimiyuchi Duha Isukrštova, ali prez
 same liczemerije moremo rechi Gos-
 podin Isusi, ili zvati Otcza Boga ako
 Duh nā nenagiblie šreze i yazik izgo-
 varati tako sladak glas. I ništarmañeti
 isti koi nās drse za ohole i bezotsne, za-
 to da govorimo da nā Bog daruye zve-
 ru zayedno Duha Š. ne samo nam ne
 prepovedayu i nekrate da govorimo
 vsaki dan Ottse nās, nego nam zapo-
 vidayu.

Rim. 8.

1. Kor. 12.

Rim. 3.

Dareczimi, kako yešt zmosno raz-
 lutsiti veru od Duha Š. buduch ona vla-
 šče delo Duha Štoga? Akoye paki o-
 holia verovati da yešt Duh Isukrštov
 vnaš, zats rada Š. Paval zapovida Ko-
 rintianom da škuffayu ako imayu veru,
 govorechi dašu prokleti ako neznayu
 H da meti.

2. Kor. 13.

 Ni kršćia-
 nin on ki-
 še nehva-
 li Duha
 švetoga i

KAP. VI.

da yest Isukrist vñih. Zaišto velika sliša
pota ē zoholiyu potvarati kristiane, koia
še smiyu pohvaliti daye Duh Š. pri ñih,
prez ke hvale kristianstvo nemore bit
ni obšitati.

Ivan 14. Ali Isukrist nemore lagati, ki govori
da ñegov Duh yest svitu neznan, i da ē
lišto od onih znan poli kih on prebiva.
Budite rada ovi isti pravi kristiani, da o
stave srca i misli Evreiske, da spr
ve primu oklopivši milost svetoga E
vangelia, i poznati hote da kristiani ima
yu Duh Š. tere da znayu imetiga.

Vpitanie. Mogalbi paki niki rechi, da kristianin
prez ošobuinoga otsitovanja nemore
znati yeli vmilosti Bosyoi, i potom na
sliduye da nemore znati yeli preodlu
tsen, i mogalbi navlastito naprid postat
Eklez. 6. viti one beside od Szalamuna pišane:
Tslovik nezna yeli dostayan šrda ili
1. Kor. 4. lyubave: i one Š. Pavla ka Korint. Ya
neznam dabih kriv bil vniednoi ritsi, da
nissfarmañe vatom aššam pravadan u
tsinen. Ya

Ya mñu dasam došta tsisto i sivi
tlo zgora iz svetoga písma pokazal, da
ono mnanie yesit hinbeno, manka listo
yedno kratko pokazanie, da ove dvi
zgora retsene oblasi, sivrhu kih navla-
stito yesit ovoisto mnanie osinovano i
zatseto, nimayusse sovim razumom ra-
zumeti.

Odgovor
vkošje is-
kazuye
da tsiovik
more zna-
ti dave vs-
milošti
Bosyoi.

Kolikošje Ksalamunovim besidam
pristoi, akoš nistu verno izlosene vop-
chenom tlmatsenyu: Nistat maše ni
tslovik tako nerazumā ki kada tsre Sza-
lamunovo písma, da nebi mogal sivi
tlo i tsisto videti, da on tako drsi i hoche
rechi: da ako ki hoche skrozi ritsi ili zla-
menia kaše vsadašnem sivotu naovom
sivitu zgayayu suditi i drsati, daga Bog
lyubi i linenavidi: taše zaman trudi, kad
ovaišta znamenia še zgayayu pravda-
nomu i nepravadnomu, onomu ki sr-
stvu ofruye i ki neofruye, dobromu i gri-
šniku.

Szkrozi
znamēia
zla i do-
bra kaše
zgayayu
nemoreše
znat yeli
tslovik vs-
milošti ili
vnemiloš-
ti Bosyoi.

Od tuda še more znati da Bog neis-

H ij kazuye

KAP. VI.

Tlmatšie
bešid šve
toga Pav:
la 1. Kor.
na 4. zgo
ra retse=
nih to ē, a
nezna da
bih kriv
bil vnied=
noi ritsi .

kazuye vazda švoyu lyubav, onim kim
zvanška dobra i šrichna daye na ovō
švitu : ni vazda neiškazuye šrd švoi
šuprot onim kih kaštiga . Mniliše tebe
zato predragi brate daše ima tako odlu-
tsiti i drsati : da tslovik nemore biti šta-
novit milošti Bosye, zato daše ovo šta-
novitšvo nemore pochutiti ni znati od
razlišnih ritsi ili znamenih minuchih i
vrimennih keše zgayayu .

Ovoišto Szalamun malo prvo go-
vori daše nemore razabrati vtsemye ra-
zlišna tslovitsya dušā od duše yedne
beštie, yereše vidi da tslovik i beštia ye-
dnako umirayu yednim natsinom . Ho-
chemoli zato mi škrozi ovakovo zvan-
ško zgayanie odlutsiti, da mnanye i dr-
sanie košimo prieli od vernošti duše, ē
vštanovicheno i potseto lišto vzlamē-
ia kaše zgayayu : Ali zamanšeye vye-
dnoi tako tšištoi ritsi truditi .

Koliko paki od bešed Š. Pavla, go-
voru, da on govorechi od zrušenja ili
šlusbe

šlusb
grifiš
vany
tra u
došti
on ki
tstoš
prišto
otacz
ili op
drsati
bil po
štavil
D
vla, r
zraz
šled
tsech
prem
zato
nieda
plne
znay

slusbe Evanyelia veli da nezna da bi ssa-
grisiil va ovo i istoi slusbi ili prodiko-
vanyu, ali zato ni stanovit daye iznu-
tra utsinil to tsaye dusan bil, i daye vatō
dosstignul poli Boga hvalu pravde, kako
on kie utsinil vse ono tsa yest pravo, i
tstosse yednomu vernomu razdilitel'yu
pristoi (kako yedan pravi i mudri hisni
otacz) govorechi od svoga izrutsenia
ili opravlianya ne bisse smel za pravadna
drsati, daye naplne dosvrssiil tsaye dusa
bil po voli svoga Gospodina, nego po-
stavil bi vse to vruke negove.

Da ē ovo pravi razum besed Š. Pa-
vla, nīdan neche dvoiti ki bude tstal, i
zrazumō proczinil beside pridne i po-
sledne. Znam stanovito da niki tlas-
tsechi besede Š. Pavla govore, da ako
prem on ni poznal vsebe nīdan grih,
zato ni znal pravada bitipoli Boga, kad
nīdan (kako David govori) nemore na-
plne i svrssiino grihe znati? ali ti isti ne-
znayu i nedomisliayusse da Š. Pavel ne

H in postavlia

KAP. VI.

stavliaſſe praviczu vdela, nego va veru
i da odmetaſſe vſſaku vlašſchu praviczu
ili pravadno ſtvorenje, obymljuchi li
ſto onu praviczu ku Bog daruje radi I
ſukrſta, i nepomiſliayu da on biſſe ſta
novit da yeſt pravadan ſtvoren ili ſpa
ſien, obſluſuyuch czelu i tſiſtu kſtiani
ſku veru: I znayaffe da vnebeſſimſu bi
ſſe pripravljena krana ove pravicze, i
ſtanovit biſſe da niedno ſtvorenje, ni na
nebi ni na zemlji ni upaklu ni bilo zado
volno odluſitiga od lyubave Boſye, i
umriti ſeſiaſſe, iſtinno znayuchi da ho
che ſia Iſukrſtom biti: Vſe ove riſi bi
lebi hinbene, akobi on nebi ſtanovit da
yeſt pravadan, ſkrozi veru govoru, a
ne ſkrozi dela. Zato predraga bratya
netsinimo govoriti S. Pavla ono tſa on
nigdar ni nimiſlil, patſe ono tſtoye on
vazda lyuto arval, odgovarayuch onim
ki yednako tſiſahu mirechi pravadno
ſtvorenje zdeli a ne zveru Iſukrſtovu
Goſpodina naſſega.

AN

Ali mimo ovih istinnih i stanovitih
dviyu švidokov Szalamuna i Š. Pavla,
moglebiše predpolositi nike druge be-
šide iz Štoga Pišima, ke napuchuyu i
nagiblyu tslovika na štrah, ko i vidiše da
yešt šuprot preodlutsenyu: Akobih pa-
ki hotil šilmatsiti vse ove bešide yednu
po yednoi predgobi bilo.

Da govoru obchenim natsinom da
štrah rabotni, ē navlastito štaroga Tesh-
tamenta, a lyubav šinovlia, yešt vlastcha
novoga testamenta, kako Š. Paval švi-
dotsi kada Krimlianō govori: Vi nište
opet prieli Duha od rabote vstrahu, ne-
gošte prieli Duha od pošinovlienja šia-
nov škrozi koga vapiemo Abba Ottse.
I Krimtoreyu govori da Bog nam ni dal
Duha od štraha, nego od yakosti i lyu-
bave, ki škrozi štvorena obitovania po-
uštih švotih Prorokov namye šukrišta
daroval: i utsinilye da prez štraha odri-
šleni od ruk nashih nepriatel, nemu šlusi-
ti imamo vřvetosti i vpravdi pred

H iij nim

Szvidoc
tsastva
ka nash na
puchuyu
kštrahu
Bosyemu
neodnim-
lyu preod-
lutsenie.

Dvoje
vrřti
štrah šlu-
sechi i šli-
novah.

Rim. 8.

1. Tim. 1.

KAP. VI.

ñim vavše dñi sivota nassęga .

Od ovih i od vnozih drugih besid
 Š. pišma otsitoše vidi, da strah mutsni
 i rabotni nepristoše kristianinu: I ovo
 naš tvrdiošche, zats ovisti strah yešt
 suprot vešelyu duha, ko vešelye ē ye
 dna vlašcha rits kristianina, kako Š. Pa
 val otsito i svetlo utsi Rimlia: govore
 chi, da kralievstvo Bosye yešt pravda i
 mir, i vešelye vduhu Š. to yešt, kigodi
 vkralievstvo milosti Evanyelske vni
 de, pravadanye stvoren po veri: potō
 nassiduye paki da usiva mir kōšienchie
 švoye, ka rodi yedno švršño duhovno
 i šveto vešelye . Zato ovisti veche
 krat švetuye kristiane da vazda uvešela
 yu šiveti imayu. I Š. Petar govori da o
 ni ki va Isukrista veruyu ako šprem ye
 šu zrazlitsnimi nevoliami napastovani,
 raduyushe neizretsenim i slavnim Ve
 šeliem .

Rim. 14.

i. Pet. 1.

Szveto pi
 šmo priti
 zalim.

Zato kada Š. pišmo priti i straši kr
 stiane: Znati imayu da onim kristianō
 govo

govor
 ki ne
 yih :
 hu, d
 podir
 de : t
 sinov
 ñih v
 i vna

K
 stian
 biše
 kako
 mo y
 ko I
 dayi
 škro
 ñih c
 daih
 sens
 tavil
 Z
 min

govori kiši preveliku slobodu vazimlyu *zrabotni*
 ki neobdrse tsashtne zakone sinov Bos= *strahō, a*
 yih : imayu biti drsani kako sluge vstra= *sinovlim*
 hu, dokle okuše kolikoye sladak Gos= *izabrane*
 podin, i da vera vañih utsini svoye plo= *utsi i opo-*
 de : tere da budu imeli toliko lyubave *mina.*
 sinovlie, da bude zadovolna ohraniti
 ñih vkrašoti kršćāške štine ili kamika,
 i vnašlidovanyu Isukristovom.

Kada ovo isto svetopis'mo prave kr-
 štiane svetuye na strah, negovori da
 biše imeli boyati suda i gniva Bosyega,
 kako dabiñh imel osjuditi, zats kakos-
 mo yuregovorili : skrozi svidotsashtvo
 ko Duh S. daye ñihovu duhu, znayu
 dayihye Bog prizval tere izabral, i to
 skrozi ñegovu samu milosht, a ne za-
 ñih dostoinosht. Zato nisshtar nedvoimo,
 daih neche po ovoi istoi miloshti vbla-
 senstvu obdrsati i ohraniti vko ihē pos-
 tavil.

Zato Š. pis'mo nesvetuye i neopo-
 mina ovih nastrah slusechi ili rabote, ne

H v go na

KAP. VI.

Plod strahona sinovli, to ē, kako dobri sinove
 ha sinov- tsuvatiše imamo da nevredimo lyubav
 lia. krstiansku, i ne utsinimo niednu rits ka-
 Efz. 4. bi bila suprot krašoti sinov Bosyih, te-
 re da neosalostimo Duha Štoga ki vnasi
 prebiva : I kad znamo pregrisenie nas-
 še shablene nature, vazda imamo biti
 bdechí na strasi : i dasi nigdar neufamo
 sami-nashe, yere vnassoi plti i vsrczu nas-
 sem prebivayu poselenya i nagibe, ki
 kakono smrtni nepriateli Duha, vazda
 nasi napastuyu, i šlegavo nasi tsine dassa-
 mo oholt, tsastolyubni, skupi, plteni, i
 švitovni.

Ovoye stanovito on strah naki Što-
 pišmo prave krstiane šveturye i napu-
 chuye, kišu yure okušili kolikoye silas-
 dak Gospodin, tere nadštoyu ša vsaku
 škrbyu da šlukrsta našliduyu : tereše
 zovim švetim štrahom oblatse, kada
 štaroga tslovika iz šebe švlatse. Nima-
 yu nigdar pravi škrstiani ovi Šzinovli
 štrah šavšima iz šebe švuchi, koi yest
 velik

velik
 i šluse
 skupi
 Po
 re raz
 ma d
 ni m
 utsin
 pišar
 rov,
 švrh
 ri, d
 yen
 zats
 vaš
 dvo
 še,
 nia
 ver
 to c
 kor
 Za
 che

velik priatel krstianskoi lyubavi: kako
i slusechi, yesit nepriatel, i snu nemore
skupa stati.

Po ritsah svrhu retsenih tsistostie mo-
re razumeti da yedā dobri krstianin ni-
ma dvoiti na proshchenyu svoih grihov,
ni milosti Bosyoi: da nistat mañe za-
utsiniti zadovolno tstatczu hochu pod-
pisati nika svidotsastva svetih Dokuz
rov, ki ovu istinu potvryuyu. Š. Ilarij
svrhu Štoga Matie vpetō Kanoni govo-
ri, da Bog hoche, da prez niednoga dvo-
yenia nestanovite volie ufati imamo:
zats inako pravadno stvorenie nedobiz
vase skrozi veru, ako taista vera yesit
dvoyecha. Evo sverim Ilarij svidotsi-
stie, da tslovik nima od Boga proshche-
nia svoih grihov, ako prez dvoicze ne-
veruye imetiga, i dostoino yesit: zats
to on ki dvoiy podobanye valu Mors-
komu ki ē missan, i odvetrov muchen:
Zato taisti tslovik nima misliti da ho-
che kugodi rits od Boga imeti i prieti.

Po

Szvido-
tsastvo
svetih do-
kturov,
krstianin
more biti
figur i
stanovit
proshcheia
svoih gri-
hov.
Ilarij.
August

KAP. VI.

Posluffajmo zato offche S. Avgustina, koi vsvojem manualu nafi utsi odesiebe odagnati manenu misal, ka nam hoche vazeti ono sveto i mudro stanovistvo : mrmrai veli kolikogodi hoche manena misal govorechi, a kisi tie I kolikaye ona slava : skim dostoyanstvohochessyuti dobiti i obdrsati : ya ufano odgovaram : Ya znam komussam veroval, znam damie dal pomilosti negovoi sina svoga : znam da yesit istinno negovo obitovanie : moguch vdavanju tstogodire on obecha, i more utsiniti tstogodi hoche, vnosicza grihov mojih nemoremi straha utsiniti, Akoya pomislím na smrt Gospodnu: Vse moye ufanie yesit va negovoi smrti. Szmrtnegova yesit dostoinost i mazda moyai pribisissche moye, spassenie moye, svotmoi, i uskressenie moye. Dostoinost moyai yesit milost Gospodna : Nissam ubog mazde dokle Gospodin od milostin nepomañka.

Iako

Iako milostiŋe Gosspodŋe yesu vno-
ge, i ya yesam vnosan i bogat vmazdi
i vdostoyāstvū, kolikoye on veche mo-
guch Szpašitime, tolikosam ya veche
sigur.

Ovoisto Avgustīn vyednō drugō
mestu z bogom govorechi tako govo-
ri, dabiše bil mogal deŝperati za veli-
ke sivoje grŝhe, i za prezkonatsŋe ne-
marnosti i linobe sivoje, akobiše slo-
vo nebilo vpltilo. I potom pristavlia
ove beside: vse moye ufanie, vse mo-
ye stanovitstvo ufania moga, postav-
lienno yesit vdragoczennu krv ŋegovu,
kaye za naŝ prolita, i za spaŝenie nasse,
kŋemu vzdissēm, vaŋem ufayuchi se-
lim se ktebi Otse utechi, neimiyuchi
moye pravadnosti, nego onu kaye sina
tvoga Isukrista.

Szveti Avgustīn va ovih dvih me-
stih otsiro kase, da krŝtianin nimaše bo-
yati, nego stanovit bīti svoga spaŝena-
ya ili pravadnaŝtvorenia, na tvrd funda-
ment

KAP. VI.

ment postavliayuch ovo, ne vdela sivo
ya, nego vpredragu krv Isukristovu, ki
nasi tsistiti otavsihi nasisih grihov, tere nasi
Zbogom miri.

Brnardo.

Szveti Brnardo od navisschenia go
spodna, vprvom Szermonu ili slovu,
otsito govori, da ni zadosita verovati
da nemorell imeti prosschenie grihov,
nego po odrissenyu Bosyem: i ni za
dosita znati ni verovati da nemorell sa

Ni zadosi
talisto
verovati
da shirozi
Isukrista
yestu grihi
odpussche
ni, nego
potribno
ti e vero
vati da i
tebio so
buino ye
su odpuss
cheni.

od sebe niedno dobro poselinye, ni nies
dnoga dobra dela imeti, akotiga on ne
daruye: I ni zadosita verovati da nemo
rell dobiti sivot vetsni sitvoimi deli, ako
taistiti sivot vetsni tinebude za ostun po
milostiti darovan. yoss mimo ovih ritsi,
(govori S. Brnardo) koye imayusse br
se drsati za yedan nestanovit zatsctak i
fundament vere: od potribe yesit da ve
ruyess da po nem, i radi nega yesitu yoss
i tebe grihi odpusscheni.

Evo vidiss kako ovi sveti tslovik go
voripotvryuyuch da ni zadosita vero
vati

vati o
hov,
yesu
vadn
navla
obech
sluse
dasi
Isuki
tomt
milos
R
pross
tinna
toya
gov
bi b
plach
sitva
drug
prije
tvoi
sti I

KAP. VI.

64

vati obchením natsínom proščenie grihov, nego potribnotiye verovati dati yesu i tebi osobuino vshe tvoye neprae vadnosti po ISKŮU odpusščene: A navlastito za ovi ratsun, kadatiye Bog obechal pravadnate utsiniti skrozi zaslusenie Isukristovo, ako ti neveruyesh dasi pravadan stvoren radi zaslusenya Isukristova: ti tsinish Boga lascza, i potomtoga tsinish nedostoyan preobilne milosti negove.

Retseff paki, ya dobro veruyu daye Dvoyeie. proščenie grihov, i znam da ē Bog istinann, ali dvoim natom da nisham dostoyan ni vreden tolikoga dara. Yati od Odogovor. govaram tako, da proščenie grihov ne bi bil dar, ni milost, nego bilabi yedna placha, akobitiga Bog dal radi dostoyanstva i vridnosti tvoih del: nego ovoti drugots govoru i ponavljam da Bog te prijmie i ima za pravadna, i nestaviti tvoi grih naratsun, radi mazde i vridnosti Isukristove, koyati ē darovana, i postala

KAP. VI.

stala yest tvoya vlasſcha, vere radi.

Zato nasliduyuch ovo ſveto ſvetovanie i nauk S. Bernarda, nemoi verovati liſto opchenim natsinom proſſchenie grihov, nego prilutsi ovo verovanie ktvomu vlasſchemu ſpaſſēyu, veruyuchi prez dvoicze da radi Isukrista yeſuti od puſſchene vſe tvoye nepravadnoſti i ovim natsinom hochest Bogu ſlavu dati, ſpovidayuch i potvryuyuch da ē miloſſtiv i iſtinan, tere hochest biti pravadan i ſvet pred liczem Boſyim, buduchi poſdiliena ſkrozi ovu veru i ſpovidanie, pravicza i ſvetoſt Isukristova.

Szada vrachayuchſe na govorenje od preodlutsenia govoru, da ſkrozi zgora retsenih ritsi ſvitlo i tſiſtoſe razumi, da ſtanovitiſtvo preodlutsēya pravim Kriſtianō neſskodi, nego vele pruzdi. Odvrſenim i hinbenim kriſtianom, netsinimiſe dabijm moglo pruditi: Askobiſe prem takovi lyudi kuſſali i dali na Verovanie rekuchi, Da yeſtu viſiſlu i vbroyu

vbroyu
gli to
czik
D
more
ko y
prok
koli
netru
ſpaſſ
zoni
dobr
prot
oſit
tseni
nih v
ne,
Z
ſtra
tsen
de,
del
ne r

KAP. VI.

69

vbroyu preodlutsenih, nigdar nebi mogli toga dati razumiti svojoj konšienszi kojabi vazda odgovarala suprot.

Da misle, da nauk od preodlutsenja more škoditi onim, koi usayu rechi: ako jesam yedan od Boga odvrsenih i prokletih, istomi prude dobra dela? Ako sam od preodlutsenih akošise premietrudí vdobrih delih, ya zato li budu spašeni. Yati na kratko odgovaram, da žonimi njih vrasými Argumenti, i husedbnými besidami skuplajyu sami suprot sebi šrd Bosyi, koi jest kristianó ošitoval da mogu znati isto ē preodlutsenie, za štvoritíjh vruchih a ne študeanah vlyubavi Bosyoi gotove i pripravne, a ne lene vdobrih delih.

Zato yedā pravi kristianín od yedne strane za štanovito drsi daye preodlutsen ksivotu vetsnomu, i da spašeni budu, ali ne radi vridnosti svoih dobrih del, nego radi izabranja Bosyega, koi ne radi del nalsih nego za pokazati miš

I

loš

KAP. VI.

ložit svojyu našye preodlutsil na sivot
vetsni: I od druge strane tako skrbno
nadstoyi dobrim delom Isukrista našlie
duyuch, kako dabi negovo spašenje iz
hayalo od svoga vlastichega dela, truda
i nadstoyania.

On paki koi radi nauka od preodlu-
tsenia dobra dela netsini (govorech ako-
sam preodlutsen, po vsaki put hochu
biti spašen prez truda dobrih del) ta is-
ti govoru, otsito kase da yest dobra de-
la tsinil ne za lyubav Bosyu, nego za
svojyu vlastichu korist i lyubav: Zato
more biti da negova dela bihu dobra i
sveta pred lyudi, ali pred oblitsyem Bos-
syim ki srece i misal tslovitsasiku vidi,
bilasli hudobna i mrska.

Ne listo
dobrim,
dai krivi
krstiano
prudi
znanie od
preodlu-
tsenia.

Od tudase more viditi, da nauk od pre-
odlutsenia brse prudi nego skodi kris-
vim krstianom, yereim odkriya nih li-
czemersku hinbu, ka doklegodi stoi
sakrivena pod plashchem zvaniskih del
nemorese izlitsiti.

Ali

Ali hotilbih da tišti ki govore ya ne-
chu dobrotsiniti, zats akošā preodlutsē
na sivot vetsni, akoše prem v'delih ne-
trudim zato li hochu biti i pašen. Ho-
tilbih, govoru, dabimi rekli, zatsto ka-
daštu betesni, negovore, ya nechu likara,
ni likariyer. Yere ono tsa ye Bog odlutsil
od mene nemore mañkatu: zatsto yiduř
zatsto piyuř zatsto zēlyu oru i kopayu,
i vinograde šade, i štolikim nadštoya-
niem škrbno tsine vsako dugovanie ko
prišto i ksitku i pomochi telar. Zatsto ne-
govore vsi ovi nalsi trudi i škrb yesu
odveche i prez potribe, yere ono tsaye
Bog priavidel i odlutsil od sivota i šmrti
nasse, ni zmosno da še nezgodī.

Zato ako priavidenie Bosye netsinī-
ih lene i nedelave vritsah ke ktelu pri-
štōye, zatsto ih ima nedelave i nemarne
tsinīti vritsah ke kšvršenyu i delu křš-
tianskomu prištōye? Ko yesit prez pri-
like i dvoicze veche plemenito nego ē
telo. Ali vidimo da ni šukršt, ni Š.

KAP. VI.

Paval radi smutne pkletih i odvrsenih
 nišu zato ostavili prigodnu istinu pro
 dikovati na sazidanie i svršenje iza
 branih, kadaye sin Bosyi nih radi tso
 vik stvoren i nakrisu umoren: Ni mi
 osche, radi smutne krivih krstianov
 nimamo prestati prodikovati pravim
 krstianom pokle yesmo poznali daye
 od tolike koristi i uzidania.

Dosli smo hvala Bogu hkoncezu na
 sili zgovorov, v'kih nasse poglavito
 odlutsenie bilo yesit tsastiti tere zvelitsa
 ti znassu slabu mochu divno ili tsudno
 dobrotvorcie i dobrotu, kuye krstianin
 priel radi ppetoga IŠKTA, i pokazati
 da sama od sebe pravadna tslovika tsu
 nit: to ē, da Bog prijmie tere za prava
 dne ima i drsi vsih onih ki pravo veru
 yu, daye IŠKT za nasse grihe platil i za
 dosti Pravdi Bosyoi utsinil: Ako si kako
 no svitlost nemorešie od plamika razdi
 liti, ki sam sguchi skontsava tstogodi
 naide, tako i dobra dela nemoguse od
 vere

Vere
 prava
 O
 znass
 vazd
 stiano
 slieni
 ye sv
 tavsa
 renia
 sukri
 mod
 Bosy
 nu, r
 no

Vere razdiliti, zats ona sama odsiebe
pravadna i spashena tslovika tsini.

Ovi presveti nauk koyi Isukrista ve
znassa, tere oholiu nassu ponisa, bilye i
vazda hoche biti proganan od onih kr
stianov ki imayu Evrejska srca i mis
sljenje. Ali blasen yest onki naslidu
ye svetoga Pavla, odvrse i svutsese o
stavsakoga svoga vlasthega pravotvo
renia, i neche drugu praviczu nego Is
ukristovu sku oblisen buduch hoche
mochi siguro pristupiti pred oblitsye
Bosye, i prieti hoche blagoslov i didi
nu, neba i zemlie zyednoroyenim sis
nom negovim Isukristom gospo

dinom nassim zayedno, komu

samomu budi Szlava

vaveki vekom

AMEN.

3

I iij

Tabla

TABLA OD VSZIH

RITSI KESZE VAOVIH KNI-
siczah udrse.

Sztan tslovitsascki pred Grihom i po- tle.	na Karti	2.
Tsto yest porodni grih.	kar.	3.
Ki yest nas blisni.		4.
Pet oficij zakona.		5.
Velitsastvo griha nima biti uzrok dell peracziona.		9.
Lipa prilika za pokazati nezadovol- nost nasih del.		10.
Kakoye tslovik od prokletstva zakona odrisen.		13.
Lipo svitovanie kako pravadni va Isus krstu postati moremo.		14.
Kako prijmliemo podobu Bosyu.		14.
Lipa prilika, kako su nam vazeti nasi grihi.		14.
Kakoye Dussa stanovita i figura zaruz- tsnicza biti Isukrstova.		17.
Vera rodi stanovito ufanie milosti Bos- sye.		17.
Vera e jedno znamenie spašenja		23.
Prava		

Prava
sla
Kako
stv
Nieda
flu
Kako
ug
Kim
Paval
sti
On k
br
Post
ko
Dvo
re
Isuk
Uzr
Kak
Tse
g
Ka

18
Prava slava tslovitsaska yesit va Bogu
slavitise po Isukristu. 23.

Kakose po veri oblatsimo zdositoyana
stvom i vridnostyu Isukristovu. 25.

Niedanse nemore pohvaliti dabi oba
slusil napline zapovedi Bosye. 25.

Kako dela vernih, akosi yesu nesi vršna,
ugodna yesu Bogu. 27.

Kim natsinō vera tslovi. prava. tsini. 28.

Paval imenuye svetcze onih, kih mi kr
stiane imenuyemo. 30.

On ki ima Veru, nemore biti prez do
brih del. 30.

Postave Š. Yakova od dobrih del, ka
kose razumeyu. 32.

Dvoi sud ili mnanie od pravadna stvo
renia. 34.

Isukrist ē eksempal kristianina. 39.

Uzrok krisa nassega. 41.

Kako vstuplenie rodi skusnu. 42.

Tsetiri pomochi suprot napasti slabo
ga i mala ufanja. 43.

Ka ē prava molitva. 43.

Tsto

Tsto ē nerazlutsiti telo gospodne. 48.

Zatsto yesit postavlien i nareye Sakrament Oltara. 49.

Mir i yedinstvo znamenano yesit kruhom i vinom. 50.

Priprava Ksakramentu. 50.

Ki suprot bratu sagriši, kie ud Isukristov, ta suprot ISKTU sagriša. 50.

Kigodiše pritseščuye, dusaye vavših svomu blisnemu ka lyub: pristoye 51.

Preodlutsenie. 52.

Znati da simo preodlutseni. 52.

Dvoyenie. 54.

Nevolie ovoga svita nihu znamēya sirda, ili dassimo od Boga odvrseni. 54.

Priāsi milost Evāyelia, i za drago imiyuch ritsi i naslidovanie Isukrist. to ē znamēie da yesimo sinove Bos. 55.

Znamenija podlutsenoga tslovika: 56.

Ni krstianin on kiše ne hvali Duha Simeiti. 57.

Proščenie grihov. 62.

KONACZ.

